

Fındık

Sayı: 20 / EKİM 2020

GİRESUN TİCARET BORSASI YAYIN ORGANI

FINDIĞI DİJİTAL ORTAM İLE BULUŞTURMALIYIZ

**TÜRKİYE'NİN FINDIK
HARİTASI DEĞİŞİYOR**

**DENİZDEN GELEN KÜLTÜREL
MİRAS: DENİZ MÜZELERİMİZ**

**140 YILLIK HÜKÜMET
KONAĞI MÜZE OLACAK**

GİRESUN TİCARET BORSASI

“Güvenli Depo, Yüksek Kalite, İyi Fiyat”

FINDIK MÜZESİ KURULUYOR
GİRESUN FINDIĞI MARKALAŞIYOR !

HAMZA BÖLÜK
GİRESUN TİCARET BORSASI
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

2020'YE VEDA EDERKEN

2020, hiç kuşkusuz tüm dünyanın hafızasında bir daha hatırlamak istemeyeceği yıl olarak yerini aldı bile. İnsanlığın geçmişte sıklıkla mücadele ettiği ancak son yıllarda unutmayı tercih ettiği salgın hastalık bu kez KOVİD-19 adıyla kendini gösterdi. Üstelik geçmişteki salgınların aksine küreselleşen dünyanın tamamını da etkisi altına aldı.

Salgından ari kalmak artık hiçbir ülke, bölge ya da kent için mümkün değil. Ancak önlem alarak kendimizi ve sevdiklerimizi korumak mümkün. Amasyalı Hekimbaşı Sabuncuoğlu Şerefeddin'in bundan 500 yıl önce belirttiği gibi:

Ellerini güzelce yıka
Uzaktan selamlaş
Kalabalığa girme
İyi ye; iyi iç
Hasta isen yat
Dışarıda yüzünü kapat.

Bugün de geçerli olan bu tedbirleri alalım ve bu meşum hastalığın daha fazla can yakmasına izin vermeyelim.

2020 Giresun'umuz için ayrıca acı bir yıl olarak tarihe geçti. 22 Ağustos günü meydana gelen sel felaketinde 11 canımızı kaybettik. 4 kişinin kaybolduğu felakette birçok ev ve işletme hasar gördü. Sel felaketinde hayatını kaybeden Askerlerimize ve Vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan Rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabırlar diliyoruz.

Yaşadığımız sel felaketi ve son olarak İzmir'de 115 can alan deprem felaketi bize bir kez daha doğal felaketlerin hayatımızın bir parçası olduğunu ve onlarla yaşamayı öğrenmek zorunda olduğumuzu gösterdi. Nasıl KOVİD'e karşı önlem almak zorundaysak, sellere ve depremlere karşı da önlem almak görevimiz.

Hekimbaşı Şerefeddin gibi 500 yıl öncesinden bir başka alim ve arifle tamamlayalım: Bütün eserleri halen sapasağlam ayakta duran Mimarbaşı Sinan'ın tek bir sırrı vardı: Depremi, rüzgarı, güneşi ve suyu hesap etmeden bir çivi dahi çıkmadı. Selimiye Camii'nin inşasında kellesini kaybetme pahasına zeminin oturması için 8 yıl beklemeyi göze almıştı.

2021'in tüm dünyaya sağlık, esenlik, huzur ve mutluluk getirmesi dileğiyle...

SAHİBİ
GİRESUN TİCARET BORSASI ADINA
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
HAMZA BÖLÜK

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
GİRESUN TİCARET BORSASI
GENEL SEKRETERİ
EREN NİZAM

YAYIN KURULU
EREN NİZAM, LEVENT ŞAHİN, GÜRAY ZOMP

YÖNETİM YERİ
GÜRE MAH. ŞİT. P. ASTSB. KD. BÇVŞ.
ÖMER HALİSDEMİR CAD. NO: 24
28000 GİRESUN
T: 0454 216 10 23
F: 0454 212 31 58
info@giresuntb.org.tr
www.giresuntb.org.tr

YAPIM

LIBERA KREATİF YAYINCILIK
GÜMÜŞSUYU MAH. UFAK SOK. 3/7
34437 BEYOĞLU / İSTANBUL
libera@liberakreatif.com
T: 0212 983 03 22
T: 0542 524 55 69

YAYIN DİREKTÖRÜ
ASLI SARIOĞLU
asli@liberakreatif.com

EDİTÖR
CENK SARIOĞLU
cenk@liberakreatif.com

GRAFİK TASARIM
SENİH ULUDAĞ
senih@liberakreatif.com

BASKI - CİLT
RADİKA MATBAA
100. Yıl Mah. Matbaacılar
Sitesi 4. Cad. No: 124
34204 Bağcılar / İstanbul
info@radikamatbaa.com
T: 0212 629 07 47

GİRESUN TİCARET BORSASI TARAFINDAN
ÜÇ AYDA BİR YAYIMLANIR VE ÜCRETSİZ
DAĞITILIR. GTB FINDIK DERGİSİNDE YER
ALAN İMZALI YAZILAR, YAZARLARIN
KİŞİSEL GÖRÜŞLERİDİR,
GİRESUN TİCARET BORSASI'NI BAĞLAMAZ.
GTB FINDIK DERGİSİNDE YER ALAN YAZI VE
FOTOĞRAFLARIN HER TÜRLÜ TELİF HAKKI
GİRESUN TİCARET BORSASI'NA AİTTİR.
İZİN ALINMADAN, KAYNAK GÖSTERİLEREK
DAHİ İKTİBAS EDİLEMEZ.

İÇİNDEKİLER

FINDIĞI DİJİTAL ORTAM İLE BULUŞTURMALIYIZ

Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'nin teşriği ile düzenlenen 2020-2021 fındık alım sezonunda konuşan GTB Başkanımız Hamza Bölük, "Çağımız dijital çağ, fındığı dijital ortam ile buluşturmamız gerekiyor" dedi. Bölük, fındıkta Lisanslı depoların bir an önce çoğaltılmasını istedi.

GİRESUN TOMBUL FINDIĞINI "NASIL" BİLİRSİNİZ?

Giresun Ticaret Borsası tarafından hazırlanan ve Giresun Tombul Fındığının coğrafi ve botanik kökeninin belirlenmesinde kullanılabilecek objektif test yöntemlerinin geliştirilmesi amaçlayan proje DOKA tarafından başarılı bulundu.

2020-2021 BALIKÇILIK SEZONUNU CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN AÇTI

Cumhurbaşkanı Erdoğan: “Geçtiğimiz avcılık döneminde üretimimiz önceki seneye göre yüzde 48, yetiştiricilik üretimimiz yüzde 19, toplamda yüzde 33 gibi rekor bir seviyede artış gösterdi.”

DENİZDEN GELEN KÜLTÜREL MİRAS: DENİZ MÜZELERİMİZ

Bugünkü sayımızda size deniz tarihimizin değerli nesnelerinin depolandığı ve sergilendiği alanlar olarak nitelendirdiğimiz deniz müzeleri hakkında bilgi vermeye çalışacağım ve size Türkiye'nin çeşitli il veya ilçelerinde bulunan deniz müzelerinden kısaca bahsedeceğim.

140 YILLIK HÜKÜMET KONAĞI MÜZE OLACAK

Giresun Üniversitesi, tarihi Hükümet Konağı'nı Zamanda Yolculuk Müzesine dönüştürmek için proje hazırladı. Giresun tarihindeki önemli olayların canlandırılacağı müze projesi, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'ndan da destek alacak.

FINDIĞI DİJİTAL ORTAM İLE BULUŞTURMALIYIZ

Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'nin teşrifi ile düzenlenen 2020-2021 fındık alım sezonunda konuşan GTB Başkanımız Hamza Bölük, “Çağımız dijital çağ, fındığı dijital ortam ile buluşturmamız gerekiyor” dedi. Bölük, fındıkta Lisanslı depoların bir an önce çoğaltılmasını istedi.

2020-2021 fındık alım sezonu, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'nin teşrifleri, Giresun Vali Yardımcısı Metin Maytalman, TMO Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Ahmet Güldal, AK Parti Giresun Milletvekilleri Cemal Öztürk ve Av. Kadir Aydın'ın yanı sıra birçok üst düzey bürokratin katılımıyla Borsamız yerleşkesindeki Lisanslı Depo Tesisimizde düzenlenen törenle başladı. Lisanslı Depoya ilk ürünü Milletvekilimiz Cemal Öztürk vererek yeni sezo-

nun ilk ELÜS (Elektronik Ürün Senedi) belgesini aldı. Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, kuru üzüm fiyatlarının da açıklandığı törende yaptığı konuşmada, Giresun'da yaşanan sel felaketinden dolayı şehit olan askerlere ve hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet, yakınlarına baş sağlığı diledi.

Fındık denince akla Giresun gelir

Dünyada fındık denilince akla önce Türkiye'nin geldiğini belirten

Bakan Pakdemirli, “Türkiye’de fındık denilince ise açık ara Karadeniz ve Giresun gelir. Meyvesinden yağına, kabuğundan yaprağına kadar her ürününden faydalandığımız fındık Karadeniz’de hayatın içine girmiştir” dedi. Fındığın Türkiye’nin stratejik ürünü olduğunu dile getiren Pakdemirli, “Dünya fındık alanlarının yüzde 76’sına sahibiz. 734 bin hektar alanda ürettiğimiz fındık 612 bin aileye gelir kapısı olmuştur. Fındık üretiminde dünya lideri olan Türkiye, üretiminin yüzde

70'ini, ihracatının ise yüzde 76'sını tek başına yapmaktadır. Fındık, bugün ülkemiz tarım ihracatının bir numaralı ürünüdür" diye konuştu. Bakan Pakdemirli, üretilen fındığın yüzde 80'inin ihraç edildiğini belirterek, şunları kaydetti: "Bu bizim için bir iftihar tablosudur. Tarımsal ihracat gelirimizin yüzde 12'si fındıktan geliyor. 100'den fazla ülkeye, yılda ortalama 250 bin ton iç fındık ihraç ediyoruz. İhraç birim fiyatlarında, son 1 yılda yüzde 16'lık bir artış sağladık. Geçen yıl kilogramı 5,80 dolar olan fındık ihraç fiyatı, bugün itibarıyla 6,72 dolara yükseldi. Bu artışla, ihraç edilen 335 bin ton fındıktan, ilave 300 milyon dolarlık bir katkı sağlandı."

"Alın terinizi yerde bırakmadık"

Fındık üretimini ve piyasaları günlük olarak takip ettiklerini, üreticiyi mağdur etmeyecek, geliri artıracak tüm tedbirleri aldıklarını kaydeden Bakan Pakdemirli, "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte, üreticimizin yüzünü güldürecek çalışmalar

yapacağımızın sözünü vermiştik. Emeginiz, alın teriniz yerde kalmayacak demiştik, dediğimizi de yaptık" şeklinde konuştu. Geçen yıl TMO tarafından kilogramı 16,5-17 liradan fındık alımı yaptıklarını anımsatan Pakdemirli, açıklanan fiyatların üreticiler, üretici örgütleri, ilgili STK'ler ve bütün kesimler tarafından memnuniyetle karşılandığını ifade etti. Pakdemirli, bunun üretimin devamlılığına ve piyasaların doğru şekillenmesine de büyük katkı sağladığını belirterek, "Hasat dönemi

düşme eğiliminde olan fındık fiyatları hızla toparladı ve sezon içerisinde 18-20 lira civarında seyretti. Böylece kilogram başına 3-4 lira gibi artış ile fındık üreticilerimizin cebine ve Karadeniz ekonomisine en az 2 milyar liralık fazladan gelir sağlanmış oldu" değerlendirmesinde bulundu. Bu yıl da fındık fiyatının yine hasattan önce 27 Temmuz'da Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklandığını hatırlatan Pakdemirli, fındık alım fiyatında son 1 yılda ortalama yüzde 33, son iki yılda ise ortalama yüzde 55 artış sağlandığını vurguladı.

"Pandemiye rağmen verim artacak"

TMO'ya fındık alım görevi verildiği 2006 yılından bugüne, Karadenizli üreticilerden, yaklaşık 6 milyar liralık fındık alımı yaptıkları bilgisini veren Pakdemirli, Giresun'da ise son 3 yılda toplam 30 bin ton kabuklu fındık alımı yaparak, üreticilere 400 milyon lira ödediklerini kaydetti. Pakdemirli, bu yıl pandemiye rağmen, üreticilerin yapmış olduğu

bakım sayesinde verim ve kalitede artış sağlandığını aktardı.

Giresun Ticaret Borsasına ait 16 bin ton kapasiteli Türkiye'nin tek lisanslı fındık deposunun 2017 yılından bu yana bölgeye hizmet verdiğine işaret eden Pakdemirli, "Bu lisanslı depo, Giresun ve Fındık için önemli bir yatırımdır. TMO, Giresun'daki alımlarını lisanslı depo üzerinden Elektronik Ürün Senedi, yani ELÜS yoluyla yapmaktadır. Bugüne kadar 23 bin ton kabuklu fındık, lisanslı depoda alınmış ve satılmıştır" ifadelerini kullandı.

"Törenimiz buruk açıyoruz"

Törende konuşan Yönetim Kurulu Başkanımız Hamza Bölük de

22 Ağustos'ta yaşanan sel afetinin ilimizde derin yaralara yol açtığını ancak devletimizin şefkat elini ve gücünü göstermesi ile bu yaraların hızla kapanmaya başladığını kaydetti. Yaşanan sel felaketinin fındık hasadına denk gelmesinin afetin etkisini daha artırdığına dikkat çeken Başkan Hamza Bölük, şunları söyledi:

"Bugün fındık alım törenini biraz buruk açıyoruz. Oysa fındık hasadı Karadeniz için, Giresun için bayram zamanıdır. Çünkü olmazsa olmazdır. Düğün de alışveriş de her şey fındığa endekslidir Giresun'da. Bu noktada başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere sizlere, bölge milletvekillerimize, TMO Genel Müdürü ve çalışanlarımıza teşekkür etmek istiyorum.

Zira son yıllarda hasattan önce fiyat açıklayarak, piyasalar ve üreticilere büyük bir güven verdiniz, bu yüzden müteşekkirimiz."

Verimi dünya ortalamasına çıkarmalıyız

Konuşmasında fındığın yapısal sorunlarına da değinen Başkan Hamza Bölük, üretim maliyetinin düşürülmesi ve sürdürülebilirliğe dikkat çekti. Bölük, "Çocukluğumda 1 dönüm fındık bahçesi için 3 kantar fındık hesabı yapılırdı, yani 150 kg fındık. Bugün 730 bin hektar arazide fındık yetiştirilmekte, ortalama verim 80 Kg'dır. Bunun dünya ortalaması olan 120 Kg'a çıkarmamız gerekmektedir. Çağımız Dijital çağ, fındığı dijital ortam ile buluşturmamız gerekiyor. Bunun için Giresun'da ve Dünya'da tek olan Fındık Lisanslı Deposu ilk adımdır. 2017 yılında hizmete alınan bu tesis hala hazırda istenilen kapasiteye ulaşamamıştır. Ancak, yalnız kalmaktan memnun değiliz. Fındıkta Lisanslı depoların bir an önce çoğaltılmasını istiyoruz. Zira gelecek lisanslı depoda. Eğer çoğaltabilirsek yönetemediğimiz emanet akışını ve fiyatların TÜRİB üzerinden oluşumunu da sağlamış olacağız."

GİRESUN TOMBUL FINDIĞINI “NASIL” BİLİRSİNİZ?

Giresun Ticaret Borsası tarafından hazırlanan ve Giresun Tombul Fındığının coğrafi ve botanik kökeninin belirlenmesinde kullanılabilecek objektif test yöntemlerinin geliştirilmesi amaçlayan proje DOKA tarafından başarılı bulundu.

Giresun Ticaret Borsası'nın hazırlamış olduğu ve Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansına (DOKA) sunduğu “Giresun Tombul Fındığının Coğrafi Orijini ve Çeşidini Belirlemeye Yönelik Objektif Test Metotlarının Geliştirilmesi” projesi değerlendirmeler sonunda başarılı bulunan 14 projeden biri oldu. Proje hakkında Fındık dergisine bilgi veren Giresun Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hamza Bölük, Dünya fındık üretiminde Türkiye'nin yüzde 65'lik payla lider konumda bulunduğunu hatırlatarak, “Fındık çeşitleri içerisinde de Giresun Tombul

Fındığı üstün kalitesi ile ön plana çıkmakta ve gıda endüstrisi tarafından öncelikli olarak tercih edilmektedir” dedi.

Yüksek değeri sahteciliğe neden oluyor

Ürünün gıda endüstrisi içerisinde yüksek değere sahip olmasının izlenebilirlik, sahtecilik, aslına uygunluk gibi sorunları da beraberinde getirdiğine dikkat çeken Başkan Hamza Bölük, şu görüşleri dile getirdi: “Giresun Tombul Fındığı, Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından Menşe Adı olarak Coğrafi İşaret kapsamına alınmıştır. Ancak fındık çeşit-

lerinin coğrafi orijinini objektif olarak belirleyecek analitik test metotlarının eksikliği, sahtecilik ve izlenebilirlik sorunlarının giderilmesinde mücadele edilmesini engellemektedir. Bu kapsamda Giresun Tombul Fındığının coğrafi orijini ve çeşidini belirlemeye yönelik objektif test metotlarının geliştirilmesi projesinde; FT-NIR, FT-IR, RAMAN, düşük alan NMR, IR-MS ve kemometrik teknikler kullanılarak Giresun Tombul Fındığının coğrafi ve botanik kökeninin belirlenmesinde kullanılabilecek objektif test yöntemlerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.”

“FINDIĞIN GELECEĞİ LİSANSLI DEPODA”

GTB Yönetim Kurulu Başkanı Hamza Bölük, lisanslı fındık depolarının kalite ve verimin yanı sıra fiyat istikrarının da sağlanması açısından önemine işaret ederek “Fındığın geleceği lisanslı depolarda” dedi.

Giresun Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hamza Bölük, fındıkta Türkiye’de ilk kez lisanslı depo uygulamasının GTB tarafından uygulanan proje ile 2017 yılında hizmete girdiğini belirtti. Daha önce denenmemiş ve uygulanmamış bir projeyi hayata geçirmenin mutluluğunu yaşadıklarını ifade eden Bölük, lisanslı depoların gelecek yıllarda fındık bölgelerinde yaygınlaşacağı umudunu taşıdık-

larını aktardı. Lisanslı depoların Türk fındığının kalite ve veriminin korunması noktasında büyük rol üstlendiğini aktaran Bölük, “Fındığın geleceğinin, kurtuluşunun lisanslı depolarda olduğunu söylemem lazım. Kıymetli bir ürünümüz var. O kıymete matuf şekilde saklamak, korumak gerekiyor. Oysa halihazırda saklama yöntemleri kıymetli bir ürünü saklar mahiyette değil. Zira eylül ayında

depoya konulan bir ürünü mart ayında geri aldığımızda ortalama 1 ile 1,5 randıman kaybı yaşar. Artı yüzde yarım civarında da fire kaybı yaşamakta” diye konuştu. Özel oluşturulan depolama ve saklama koşullarıyla lisanslı depoların uzun süre fındıkların bozulmadan korunmasını sağladığını aktaran Bölük, şunları söyledi: “Lisanslı depoya ihtiyaç var. Çünkü lisanslı depolar bu tür kayıpların oluşumunun önüne

geçen sistemdir. Üreticilerin ürününü lisanslı depoya teslim etmeleri için gayretlerimiz sürüyor. Türkiye'nin hem üretim hem de dünya pazarındaki liderliğinin sürmesi için lisanslı depolar büyük rol üstlenecektir.”

Üreticiye birçok fayda sağlıyor

Bölük, lisanslı depoların çiftçilere birçok faydası olduğunu söyledi. Depoya fındık teslim eden çiftçilerin yüzde 2 stopaj vergisinden muaf olacaklarını belirten Bölük, şunları ifade etti: “Serbest piyasada yüzde 2 stopaj var. Onu üretici karşılıyor ama lisanslı depoya teslim edilirse devlet karşılıyor. Dolayısıyla yüzde 2 üreticinin cebinde kalıyor. İkinci avantaj, fındığını hemen satma mecburiyeti ortadan kalkıyor. Üretici lisanslı depoya ürününü teslim ederse aldığı ELÜS senedi ile paraya ihtiyacı varsa ziraat bankasından 9 ay 0 faizle kredi kullanabiliyor. Fiyat istediği noktaya geldiğinde satıp kredisini kapatabilir. Bu da büyük bir avantaj.”

Nakliye ve hamaliye ücretlerinin yanı sıra lisanslı deponun 6 aylık kirasını da devletin karşılandığına vurgu yapan Bölük, “Dolayısıyla ürününü daha iyi değerlendirme ve daha iyi fiyata satma imkanına üretici ancak lisanslı depo ile sahip oluyor.” değerlendirmesinde bulundu.

“Emanet sistemini bitirebilir”

Fındıkta en önemli sorunlardan birinin de “emanet sistemi” olduğunu dile getiren Bölük, lisanslı depo ile emanetin de önüne geçileceğini savundu. Bölük, yeni mahsul fındık sezonunun

ÜRETİCİNİN İLGİSİ ARTIYOR

GTB Başkanı Hamza Bölük, son iki yılda yapılan tanıtım faaliyetlerinin de katkısıyla Giresun fındık lisanslı deposuna üreticilerin ilgisinin arttığına işaret etti. TMO'nun fındık alımları için Giresun

merkezde lisanslı depoyu kullandığını, bu yıl da ofis ile işbirliğinin süreceğini belirten Bölük, bazı kurum ve firmalarla da ikili işbirliği için görüşüklerini sözlerine ekledi.

ilk dönemlerinde pazara hızlı bir şekilde ürün inişinin olduğunu, bunun içerisinde önemli bir kısmı da emanete bırakılan fındıkların oluşturduğunu ifade eden Bölük, şöyle konuştu: “Fiyatın üzerinde sezon başlarında çok hızlı arz yaşıyoruz. Yaklaşık yüzde 70 oranındaki fındık emanet ya da satarak pazara iniyor. Lisanslı depoya bu emanetleri çekebilirsek fiyat üzerindeki baskıyı kaldırmış olacağız. Siz ürününü A ya da B firmasına bırakacağınıza lisanslı depoya emanete bırakıyorsunuz. Ürün sizin adınıza burada duruyor. Emanete inen fındık kullanıma açıktır. Burada piyasaya olan arz fazlalığını

önlüyorsunuz. Emanet ile fiyattaki baskıyı önlüyorsunuz. Ne zaman üretici ürününü satarsa ürün o zaman piyasaya giriyor.”

Hem fındığın hem de üreticinin menfaatine olan lisanslı depoların fındık bölgelerinde hızlı bir şekilde yaygınlaşması gerektiğini dile getiren Bölük, “Üreticilerin de artık fındıklarını lisanslı depolara teslim etmeyi öğrenmeleri lazım. Aksi takdirde fındığımızı yine eski tarzda devam edersek ürün ve kalite kaybı yaşayacağız, çeşitli zararlara uğrayacağız. Dolayısıyla biz üreticilerimizi Giresun'da ilk örneği olan lisanslı depoya bekliyoruz.” dedi.

TOBB'DAN SEL MAĞDURLARINA 1,5 MİLYON TL'LİK DESTEK

İlimizde 22 Ağustos 2020 tarihinde meydana gelen sel felaketinde zarar gören Oda ve Borsa üyelerine yardım amacıyla Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

tarafından gönderilen 1.500.000.- TL. çekin takdimini, Yönetim Kurulu Başkanımız Hamza Bölük, Giresun Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hasan

Çakırmelikoğlu ve Bulancak Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Ali Fatoğlu ile birlikte Giresun Valisi Sayın Enver Ünlü'ye takdimini gerçekleştirdik.

GTB ÜYELERİNE AKSA'DAN İNDİRİMLİ ELEKTRİK

Borsamız ile Aksa Elektrik arasında yapılan protokol çerçevesinde, 12 ay süre ile aktif enerji bedeli üzerinden 0,465 TL. sabit fiyat+KDV ile elektrik

indirimden yararlandırılma imkanı sağlanmıştır. Bu imkandan yararlanmak isteyen üyelerimizin Borsamızdan üyelik belgeleri almaları önemle rica olunur.

GİRESUNSPOR BAŞKANI VE VEKİLİNİ AĞIRLADIK

Giresunspor Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Karaahmet ve Giresunspor Başkan Vekili Erol Karadere'yi;

Yönetim Kurulu Başkanımız Hamza Bölük ve Meclis Başkanımız Ertaç Öztürk ile birlikte borsamızda ağırladık. İlimizin en

önemli markalarından olan Giresunsporumuza sportif hayatında başarılar diliyor, nazik ziyaretleri için kendilerine teşekkür ediyoruz.

YAĞLIDERE VE ÜÇTEPE BELEDİYE BAŞKANLARI ODAMIZI ZİYARET ETTİ

Yağlıdere Belediye Başkanı Sn. Yaşar İbaşı ve Üçtepe Belediye Başkanı Sn. Hacı Gasim Akıllı'yı ağırladık. Nazik ziyaretleri için teşekkür ediyoruz. Yaşanan afet nedeniyle de kendileri nezdinde vatandaşlarımızımıza geçmiş olsun diliyoruz.

TEKNOPARK BİLGİLENDİRME TOPLANTISINA KATILDIK

Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Giresun 2. Organize Sanayi Bölgesi içerisinde ilan edilen Giresun Teknopark'ın yürütücüsü olan, Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş.'nin Kurucu Ortaklar Toplantısı 30 Eylül 2020 Çarşamba günü yapıldı. Toplantıya GTB adına Başkan Yardımcımız Hasan Kahraman katıldı.

Şu ana kadar geçen süreçte, Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş.'nin yaptığı çalışmalar ve mimari projesi ile ilgili bilgilendirmenin yapıldığı toplantı Giresun Üniversitesi Rektörlük Binasında gerçekleştirildi. Toplantıya GRÜ Rektörü Prof. Dr. Yılmaz Can'ın yanı sıra, Giresun Belediye Başkanı Aytekin Şenlikoğlu, Giresun Ticaret Borsası Başkan Yardımcısı Hasan Kahraman, Giresun 2.

OSB Müdürü Mete Bahadır Yılmaz, Giresun Ticaret ve Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Mustafa Halilbeyoğlu, Karadeniz İhracatçılar Birliği Genel Sekreteri Bülent Cebeci ve Giresun Teknopark Genel Müdürü Muhammet Anıl Kaya katıldı. Giresun Teknopark Genel Müdürü Muhammet Anıl Kaya, Şirketin kurumsallaşma ve teknik çalışmaları hakkında şirket ortaklarını bilgilendirici bir sunum gerçekleştirdi. Sunumda Giresun Teknopark'ın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanan idari bina ve kuluçka merkezine ait imar planları ve mimari projenin detayları aktarıldı. Bu çalışmalarda son aşamaya geldiğini aktaran Genel Müdür Anıl Kaya, planlandığı şekilde kuruluş çalışmalarının çok yakında tamamlanacağını söyledi.

Toplantıya katılan kurucu ortaklar,

şu ana kadar yapılan çalışmalarla birlikte, yürütülen projenin fiziki olarak da yakın zamanda hayata geçirilmesi konusunda görüş alışverişinde bulundular. Giresun Teknopark'ın tanıtımı konusunda da çalışmalar hızla devam ediyor.

Teknopark, üniversite-sanayi işbirliğini artıracak

Giresun Teknopark genel olarak bilimsel bilgi temelinde üniver-

site sanayi iş birliğinin artırılarak çözüm bekleyen sorunların belirlenmesi, bu sorunlara bilimsel çözümlerin üretilmesi, böylece üretim kalitesinin ve kapasitesinin artırılması, ileri teknoloji ürünlerde dışa bağımlılığın azaltılması, katma değeri yüksek ürünlerin üretilerek ihracat rakamlarının yukarı çekilmesini ve girişimciliğin desteklenmesini ve gelişmesini hedefliyor.

GİRESUN TEKNOPARK HEDEFLER

- Türkiye'nin ARGE potansiyeline, gelişimine ve milli teknoloji hamlesine katkı sağlamak
- Üniversite bilgi alt yapısının üretime katkısını arttırmak
- Teknoloji transferi için ortam hazırlamak
- Bölgesel kalkınmaya destek olmak
- Üniversite – Sanayi iş birliğini

etkin kılmak

- Katma değeri yüksek çalışmaların oluşmasını sağlamak
- Girişimciliği ve yenilikçiliği teşvik etmek ve desteklemek
- Nitelikli iş gücüne istihdam oluşturmak
- Uluslararası iş birliğini güçlendirmek

22 Ağustos günü Giresun'da meydana gelen sel felaketi sonrası, İlimizdeki sel afetinden etkilenen bölgeleri gece-gündüz demeden çok kısa bir sürede yaraları sarma noktasında, Devletin bütün birimleriyle varlığını hissettiren; bu talimatları vererek bugünde İlimize ziyaret ve incelemelerde bulunan başta

Cumhurbaşkanımız

Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN

olmak üzere, zaman mefhumunu yok edercesine, afetin ilk anından itibaren bölgede bulunan

İçişleri Bakanı Sn. **Süleyman SOYLU**'ya,
Çevre ve Şehircilik Bakanı Sn. **Murat KURUM**'a
Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sn. **Adil KARAİSMAİLOĞLU**'na,
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. **Fatih DÖNMEZ**'e

ve

ayrıca Borsamızı ziyaret ederek bizleri onurlandıran

Tarım ve Orman Bakanı Sn. **Dr. Bekir PAKDEMİRLİ**'ye

Teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Allah, bir daha böyle acılar yaşatmasın temennisiyle, selde hayatını kaybeden Askerlerimize ve Vatandaşlarımıza Allah'tan Rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabırlar diliyoruz. Kaybolan asker ve vatandaşlarımızın bir an önce bulunmasını ümit ediyoruz. Bu vesileyle sahada görev yapan tüm çalışanlara da minnet ve saygılarımızı sunuyoruz.

Hamza BÖLÜK

Yönetim Kurulu Başkanı
Giresun Ticaret Borsası

2020-2021 BALIKÇILIK SEZONUNU CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN AÇTI

Cumhurbaşkanı Erdoğan: “Geçtiğimiz avcılık döneminde üretimimiz önceki seneye göre yüzde 48, yetiştiricilik üretimimiz yüzde 19, toplamda yüzde 33 gibi rekor bir seviyede artış gösterdi.”

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Giresun Limanı'nda 2020-2021 Su Ürünleri Av Sezonu Açılışına katıldı.

2020-2021 Su Ürünleri Av Sezonu açılışı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle Giresun Limanı'nda gerçekleşti. Açılış töreninde konuşan Erdoğan, ülkenin dört bir yanındaki balıkçılara selam göndererek, Giresun'a ve Giresunlulara yaşanan sel felaketi dolayısıyla “geçmiş olsun” demek için Giresun'a geldiklerini söyledi.

Ziyaret vesilesiyle 2020-2021 Su Ürünleri Avcılık Sezonu'nun açılışını yapmaktan büyük

memnuniyet duyduğunu anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, tüm balıkçılara bereketli ve başarılı bir sezon diledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Bu gecedan itibaren balıkçılarımız ‘vira bismillah’ diyerek denizlere açılacak. Denizde kısmetinizin peşinde geçireceğiniz günler, haftalar, aylar boyunca ağlarınızın hep dolu çıkmasını temenni ediyorum.” diye konuştu.

Rekor seviyede artış

Mavi Vatan'ın 23,2 milyon hektarlık bir büyüklüğe sahip olduğunu

söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan sözlerini şöyle sürdürdü: “Denizlerimizde 550, iç sularımızda 380'e yakın balık türü yaşıyor. Ticari avcılık yapılabilen balık sayımız 100'ün üzerindedir. Su ürünleri sektöründe 18 binden fazla balıkçı gemisi, 2 bin 127 su ürünleri yetiştiricilik tesisi, 255 su ürünleri işleme tesisi faaliyet gösteriyor. Sektör doğrudan veya dolaylı olarak 250 bin vatandaşımıza iş ve istihdam imkânı sağlıyor.”

Ülkede yıllık 600-700 bin ton civarında su ürünleri istihsal edildiğini

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, törenin sonunda Cumhurbaşkanı Erdoğan'a "REİS" isimli balıkçı teknesi maketi hediye etti.

aktaran Erdoğan, şunları kaydetti: "Geçtiğimiz avcılık döneminde üretimimiz önceki seneye göre yüzde 48, yetiştiricilik üretimimiz yüzde 19, toplamda yüzde 33 gibi rekor bir seviyede artış gösterdi. Böylece 2019 senesinde 837 bin ton üretim hacmine ulaştık. Balıkçılık filomuzun Atlas Okyanusu'ndan Hint Okyanusu'na kadar açık sularda avcılık yapabilmesi için 10 ülkeyle anlaşma imzaladık. Şu an Atlas Okyanusu'nda Moritanya başta olmak üzere birçok yerde 100'e yakın balıkçı gemimiz, 1500'ün üzerinde tayfa ile avcılık yapıyor."

Maliyetleri düşürmek için 2004'ten itibaren balıkçılara ÖTV'si düşük yakıt verildiğini hatırlatan Erdoğan, "Bu uygulama ile balıkçılarımıza toplamda 2 milyar lira, güncel rakamlarla ifade edecek olursak 7 milyar liranın üzerinde bir destek sağladık." dedi.

100 ülkeye ihracat yapıyoruz

Cumhurbaşkanı Erdoğan, su ürünleri ihracat rakamlarının yıldan yıla artış gösterdiğine dikkati

çekerek, "Üçte ikisi Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere, şu an 100 ülkeye su ürünleri ihraç ediyoruz. 2023 senesi için belirlediğimiz 1 milyar dolarlık ihracat hedefini

Eyüpoğlu Ahmet Reis Teknesi'ne binen Cumhurbaşkanı Erdoğan, balıkçılarla telsiz görüşmesi yaparak, başarılı bir av sezonu diledi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, sezon açılışında ilk satışı yapmanın gelenek olduğunu anımsatarak, bir kasa palamudu geliri Giresunlu afetzedeler için kullanılmak üzere açık artırmayla satışa çıkardı.

hamdolsun planlanandan 4 yıl önce yakaladık. Yeni hedefimiz 2 milyar dolardır. Allah'ın yardımı, sizlerin de çabalarıyla bu rakamın üzerine çıkacağımıza inanıyorum.” değerlendirmesinde bulundu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, geçen yılki sezon açılışında müjdesini verdiği Su Ürünleri Kanunu değişikliğini 1 Ocak 2020 itibarıyla hayata geçirdiklerini hatırlatarak, “Kanun değişikliğinin balıkçılığı-mız üzerindeki olumlu etkilerini üretimde artış olarak şimdiden görüyoruz. Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten bugüne kadar kaçak av yapan 100'ün üzerinde gemiye el koyduk.” ifadelerini kullandı.

Su ürünlerinde tüm zamanların rekoru

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli de 2020-2021 Su Ürünleri Av Sezonu Açılış Töreni'ndeki

konusmasında geçen yıl sezonu Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleri ile İstanbul Poyrazköy Balıkçı Barınağı'nda “vira bismillah” diyerek açtıklarını anımsattı ve bugün de Giresun merkezde yine birlikte dualarla yeni av sezonunu açacak olmaktan büyük mutluluk duyduğunu ifade etti. Pakdemirli, 49 yıl önce çıkarılan Su Ürünleri Kanunu'nun, sektörün ihtiyaçlarına ve günün şartlarına uygun şekilde düzenlenmesi için verdiği güçlü destekten dolayı Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ve yasama çalışmalarını sonuçlandıran Gazi Meclise, Bakanlığı ve tüm balıkçılar adına şükranlarını sundu. Geçen yıl, balıkçılık sezonunun bol ve bereketli geçtiğine dikkati çeken Pakdemirli, “Öyle ki su ürünleri üretimimiz 1 yılda yüzde 33 artışla tüm zamanların rekorunu kırarak 837 bin tona ulaştı.

2023 yılı için toplam su ürünleri üretim hedefimizi de 1 milyon ton olarak belirledik ve potansiyelimizin farkında olarak bu hedefe de emin adımlarla ilerliyoruz.” dedi

Balıkçıları sms ile bilgilendiriyoruz

Balıkçıların ve sektörün ihtiyaçları doğrultusunda önemli çalışmalar yürüttüklerini de anlatan Pakdemirli, şöyle devam etti: “Bu kapsamda, meteorolojik hadiseler konusunda balıkçılarımızı SMS ile bilgilendiriyor, denizlerdeki meteorolojik verileri anında paylaşıyoruz. 2020 yılı için su ürünleri ve balıkçılık sektöründe çalışan vatandaşlarımızı Tarım Sigortaları Havuzu'na dahil ettik. Adana Karataş'ta 6 milyon metrekarelik alanda, Türkiye'nin ve Avrupa'nın ilk ve tek Su Ürünleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesini kuruyoruz.” Pakdemirli, konuşmasını şöyle tamamladı: “Mavi vatanımızı, mavi cennetimizi, denizlerimizi konuştuğumuz bugünlerde, bize bu engin ve zengin denizleri miras bırakan ecdadımıza gönülden minnet ve rahmet duygularımı ifade etmek istiyorum. Yine bugün, vatan topraklarımızın her karesinde olduğu gibi, denizlerimizdeki hürriyetimizi, milli güvenliğimizi ve denizlerimizdeki bütün haklarımızı, herkese ve her şeye rağmen korumak için gösterdiğiniz büyük çaba için size, şahsım ve aziz milletimiz adına şükranlarımı sunuyorum. Balıkçı kardeşlerimiz söz konusu olduğunda da bizleri yalnız bırakmayan zat-ı alinize, katılımlarınız için de hassaten teşekkürlerimi arz ediyorum. Bu vesileyle, tüm balıkçıları-mıza kazasız, belasız, bereketli bir sezon diliyorum.”

GİRESUN YENİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ'NE KAVUŞTU

Prof. Dr. İlhan Özdemir Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde hizmet veren birimler 29 Ekim'den itibaren yapımı tamamlanan 350 yataklı yeni Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne taşınmaya başladı. Yeni hastane 2 Kasım'da ilk hastalarını kabul etti.

Giresun İl Sağlık Müdürü Dr. Ahmet Bal, Giresun 350 yataklı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde düzenlediği basın toplantısında, hastanenin hizmetleri ve olanaklarına ilişkin bilgi verdi. Taşınma işleminin 2-3 hafta içerisinde tamamlanacağını anlatan Bal, Giresun 350 yataklı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin Giresun ve bölge halkına hayırlı olmasını diledi.

205 doktor sağlık hizmeti sunacak

Yapımı tamamlanan Giresun 350 yataklı Eğitim ve Araştırma Hastanesi bir üniversite hastanesinde olması gereken her türlü tıbbi cihaz ile donatıldı. Yeni hastanede radyoterapi cihazı dahil 137 kalem tıbbi cihaz bulunurken 14 bloktan oluşan yeni Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 108 adet poliklinik odası, 16 ameliyathane, 34 yataklı

diyaliz merkezi, 17 yataklı kemoterapi ünitesi, 91 adet tek yataklı oda, 86 adet çift yataklı oda ve 78 adet yoğun bakım yatağı bulunuyor. Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 17'si profesör 19'u doçent, 50'si öğretim üyesi, 49'u asistan, 39'u uzman, 31'i de pratisyen doktor olmak üzere toplam 205 doktor sağlık hizmeti sunacak. Giresun 350 yataklı

Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin özellikle onkoloji alanında bölgede ön plana çıkacağı belirtiliyor.

Mevcut hastane hizmete devam edecek

Mevcut Giresun Prof. Dr. İlhan Özdemir Devlet Hastanesi hizmet vermeye devam edecek. Taşınma işleminin tamamlanmasının ardından Giresun Prof. Dr. İlhan Özdemir hastanesi 200 yataklı olarak 34'ü uzman, 15'i de pratisyen olmak üzere 49 doktorla sağlık hizmeti sunmayı sürdürecektir.

Bir tarafta Giresun Eğitim ve Araştırma Hastanesi diğer tarafta Giresun Prof. Dr. İlhan Özdemir Devlet Hastanesi olmak üzere Giresun sağlık alanında sadece Giresun'un değil komşu illere de sağlık hizmeti verebilecek fiziki, araç, gereç ve sağlık personeli imkanına kavuşacak.

GİRESUN'DAN 6 TARIMSAL PROJEYE AB'DEN HİBE DESTEĞİ

IPARD-II Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Destekleri 9. Başvuru Çağrısı 1. Grubu kapsamında Giresun'dan bitkisel üretimin çeşitlendirilmesi, bitkisel ürünlerin işlenmesi ve paketlenmesi ile ilgili 6 projeye hibe desteği sağlanacak.

Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, IPARD-II Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Destekleri 9. Başvuru Çağrısı 1. Grup sonuçlarının belli olduğunu belirterek, bu kapsamda destek almaya hak kazanan bin 49 projeye 243 milyon lira hibe sağlanacağını açıkladı. IPARD programını uygulayan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun (TKDK), 16 farklı alt sektörde 42 ilde yapılacak yatırımlara hibe desteği sağlayarak yatırımcıların hayallerini gerçekleştirmeye devam ettiğini vurgulayan Bakan Pakdemirli şöyle devam etti:

“AB standartlarında üretim ve işleme tesislerinin kurulmasına ve modernizasyonuna yüzde 40 ila yüzde 50 arasında hibe desteği sağlıyoruz. Bu bağlamda TKDK’nın uyguladığı IPARD II Programı çerçevesinde 11 Mayıs 2020 tarihinde yayımlanan 9. Başvuru Çağrısı İlanı kapsamında uygun bulunan projelerin 1. grup sonuçları belli oldu.”

Açıklanan bin 49 adet projeye 243 Milyon TL hibe desteği sağlanacağını belirten Bakan Pakdemirli “Bin 49 projenin 11’i Tarımsal İşletmelerin Fiziki Varlıklarına Yönelik Yatırımlar sektöründen,

bin 38’i ise Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme sektöründen oluşuyor. Sağlanan hibe sayesinde 433 Milyon TL tutarında yatırımın hayata geçirilmesini hedefliyoruz” değerlendirmesinde bulundu. Tarımsal İşletmelerin Fiziki Varlıklarına Yönelik Yatırımlar Tedbirinde Açıklanan Projelerin; 3 adedi süt üreten, 6 adedi kırmızı et üreten, 1 adedi kanatlı eti üreten, 1 adedi yumurta üreten işletme yatırımını kapsıyor. Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme Tedbiri Kapsamında Açıklanan Projelerin ise; 783 adedi bitkisel üretim, işleme ve paketlenme, 126 adedi

arıcılık ve arı ürünleri üretim, işleme ve paketlenme, 47 adedi zanaatkarlık ve katma değerli ürünler, 16 adedi kırsal turizm ve rekreasyon, 6 adedi su ürünleri yetiştiriciliği, 12 adedi makine parkları, 48 adedi de yenilenebilir enerji yatırımdan oluşuyor.

FINDIĞIN BAŞKENTİ, KIRAZIN ANAVATANI GİRESUN

Giresun'un ve değerlerinin tanıtımına projeler üreten Giresun Belediyesi, büyük beğeni toplayan bir çalışmaya daha imza attı. Bu kapsamda; şehrin Batı girişi olan Erikliman mevkiine seyahat halindeki araçların rahatça görebileceği yere büyük boyutlarda ışıklı ve çötanak motifli "Giresun Fındığın Başkenti" yazısı konuldu. Yine, şehrin Doğu tarafından girişi olan Ada Hastanesi mevkiine ise aynı şekilde yapılan çalışmayla kiraz motifli "Giresun Kirazın Anavatanı" yazısı yerleştirildi. Giresun Belediye Başkanı Aytekin Şenlikoğlu yaptığı açıklamada: "Giresun fındığın başkenti kirazın anavatanıdır. Ancak, bu gerçeği şehrimize gelen veya şehrimizden geçen misafirlerinde bilmesi açısından böyle bir çalışma içerisine girdik ve gerçekten güzel oldu. Kısa sürede vatandaşlarımızın büyük taktirini aldık. Giresun'un tanıtımı ve gerçeklerinin bilinmesi için üretmeye devam edeceğiz. Giresun'umuzu çok seviyoruz." dedi.

YAPISAL SORUNLAR VE KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

FINDIK HARİTASINI DEĞİŞTİRİYOR

Fındık üretiminin anavatanı sayılan Türkiye, fındık üretiminde önemli bir yol ayrımında. Rainforest Alliance tarafından hazırlanan ve yapısal sorunların yanında iklim değişikliğinin etkilerini inceleyen rapora göre Türkiye'nin fındık haritası değişiyor.

Rainforest Alliance, UTZ Fındık Programı adına, Ekologos Sürdürülebilirlik Araştırma birimi tarafından hazırlanan ve kamuoyuyla paylaşılan “Fındık, İklim Değişikliği ve Çevresel Etkileri Türkiye Raporu”, değişen iklim koşulları nedeniyle, Türkiye fındık üretiminde önemli değişiklikler öngörüyor. Gerekli önlemler alınmazsa önemli verim düşüşleri yaşanabileceği konusunda uyarılarda bulunan rapor, değişen iklim koşullarının, özellikle yeni tip bitki hastalık ve zararlılarının yaygınlaşmasına neden olduğunu vurguluyor. Rapora göre, şimdiye kadar en yüksek verimin alındığı 250 metreye kadar olan bölgeler,

önümüzdeki dönemde, küresel ısınma nedeniyle önemli sorunlara gebe. Fındık üretiminin daha yüksek rakımlara ve Batı Karadeniz'e doğru kayacağını ortaya koyan rapor, fındık üretiminin, özellikle toprak, yeraltı suları ve biyolojik çeşitlilik üzerinde önemli çevresel etkilere sahip olduğunu ortaya koyuyor.

Çalışma kapsamında, öncelikle iklim değişikliğinin genelde küresel, özelde Türkiye ve Karadeniz Bölgesi'ndeki etkilerini ve gelecek dönemde yaşanabilecek değişiklikler ele alındı. Ardından, bu etkinin tarım ve özellikle de fındık üzerinde nasıl bir etkide bulunabileceğini gösteren araştırmalara yer verildi. Saha araş-

tırması ve uzmanlarla yapılan derinlemesine mülakatlarla, bilimsel projeksiyonlar ile sahada yaşananların uyum ve ayrım noktaları saptanmaya çalışıldı. Fındığın toplumsal ve biyolojik temelli yapısal sorunları ile iklim değişikliğinin etkilerinin nasıl iç içe geçtiği incelendi. Ve fındık

yetiştiriciliğinin iklim değişikliği ve çevre üzerindeki negatif ve pozitif etkileri ortaya kondu. Araştırmaya göre, miras hukuku kaynaklı arazi parçalanması, üretici yaş ortalamasının yükselmesi, alan bazlı tarımsal teşvik sistemi gibi bir dizi “Yasalar-Mevzuatlar Kaynaklı Yapısal Sorunlar” da fındık

üretiminin sürdürülebilirliği konusunda önemli etkilere sahip. Sürdürülebilir fındık üretimi için, alana dair daha çok bilimsel araştırmaya, paydaşlar arası güçlü bir iletişim ve koordinasyona ve “Bütüncül Bir Kamusal Fındık Politikası”na ihtiyaç var. Raporda ortaya konan temel bulgular şöyle özetlenebilir:

MEVZUAT KAYNAKLI YAPISAL SORUNLAR

Miras Hukuku Kaynaklı Arazi Parçalanması

Sorunların ana kaynaklarından biri miras hukuku. 2005’te çıkan “5403 sayılı Toprak Koruması ve Arazi Kullanımı Kanunu”na 2014 yılında eklenen “Tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesinin önlenmesi ile ilgili kanun” yürürlüğe girmesine karşın, zaman içinde bölünen ve verimli bir üretim için gerekli ölçeğin altına düşen fındık bahçeleri, alanın en büyük sorunlarından biri olarak, tüm paydaşlar tarafından dile getiriliyor. Yapılan araştırmalara göre Türkiye’de işletmelerin ortalama büyüklüğü 14 dekar iken, en elverişli şartlarda normal bir ailenin fındık tarımı ile

geçimini sağlayabilmesi için en az 22 dekarlık bir fındık bahçesine sahip olması gerekiyor.

Üretimden Uzaklaşma

Parçalanmış ve bir aileyi geçindirmeye yetmeyen araziler, çiftçilikle uğraşan nüfusun kentlere göç etmesine neden oluyor. Bu durumda, birincil işi fındık olmayan, dolayısıyla üretimin çeşitli safhalarıyla (budama, bakım, gübreleme, sulama, zirai ilaçlama vb.) ilgilenmeyen, temel işi çiftçilik olmayan bir nüfusun elinde, fındık üretim verimliliği ve kalitesi daha da düşüyor ve bu bir kısır döngü yaratıyor: Daha az ve istikrarsız gelir elde edildikçe, üretici üretimden daha çok uzaklaşıyor, kentlere göç etme eğilimi artıyor.

Üretici yaş ortalamasının yükselmesi

Verimli üretim ölçeğinin altına düşen araziler nedeniyle genç nüfusun kentlere göç etmesi, üretici yaş ortalamasının yükselmesine de neden oluyor. ÇKS (Çiftçi Kayıt Sistemi) verilerine göre ortalama yaş 58’i bulmuş durumda. Bu da emek yoğun bir üretim gerektiren fındığın daha az ilgilenilen bir ürün hali-

ne gelmesine yol açıyor ve modern tekniklerin uygulanması konusunda sıkıntılar yaratıyor.

Alan Bazlı Tarımsal Destek Sistemi

Mevzuatlardan kaynaklanan ve yapısal sorunları derinleştiren bir başka önemli sorun ise, teşvik sisteminden kaynaklanıyor. Görüşme yaptığımız paydaşların birçoğu, ÇKS kayıtlarını yapmış veya güncellemiş olan fındık üreticilerine, alan bazlı olarak sunulan teşviklerin üretimi desteklemediği yolunda görüş bildiriyor. Üreticilik yapmayan, kente göç etmiş, bir kısmı ürününü toplamaya bile gelmeyen birçok kişinin

alan bazlı teşviklerden yararlandığı ancak asıl olarak ürüne teşvik verilmesi gerektiğini söyleyen paydaşlar, bu sistemin insanları tembelliğe alıştırdığını belirtiyorlar.

Yaşlı Fındık Bahçeleri Verimsiz Toprak

Türkiye fındık yetiştiriciliğinin bütün bu yapısal sorunları, bahçeler bazındaki verimsizlikle sonuçlanıyor. İklim değişikliğini şimdilik bu denklemin dışında tuttuğumuzda ise bu verim ve kalite düşüklüğünde başrolü fındık ağaçlarının yaşlılığı oynuyor. Ziraat Mühendisleri Odası’nın 2018 Fındık

Raporu'nda belirtilen bu yaşlanma, neredeyse görüşme yapılan tüm paydaşlar tarafından dile getiriliyor. Kimi yerlerde kök yaşının ortalama 80-100'ü bulduğunu dile getiren paydaşlar, filizler yoluyla gençleştirmenin çözüm olmadığına, ağaçların belirli dönem aralıklarıyla yenilenmesi gerektiğinde hemfikir. Doğru gübrelenmeyen, budanmayan, ilaçlaması bilimsel oranlarda yapılmayan fındık ağaçlarının yanı sıra, önemli bir sorun da, yıllardır doğru olarak beslenmeyen topraklar olarak dile getiriliyor. Karadeniz'in bol ve şiddetli yağmurları nedeniyle besin tutmakta zorlanan topraklar, eğim nedeniyle erozyondan da ciddi biçimde etkileniyor. Üreticiler ve uzmanlar, eğimin getireceği erozyona karşı direnç sağlamak amacıyla yıllar önce yapılan sekilemelerin bozulduğuna, bunların mutlaka yenilenmesi gerektiğine dikkat çekiyor. Ziraat Mühendisleri Odası'nın 2018 Fındık Raporu'nda da bu konuya vurgu yapılıyor ve fındık bahçelerinin yaşlılığı ve ocakların sık dikili olmasından dolayı Trabzon, Giresun ve Ordu illerindeki verim seviyesinin, Kocaeli, Sakarya ve Düzce illerine göre

daha düşük olduğu dile getiriyor. Bu da temel olarak daha genç fındık bahçelerinin verimliliğini kanıtıyor. Rapor, Sakarya ve Düzce illerindeki görece yeni üreticilerin işletme büyüklükleri ve verim düzeylerinin daha yüksek olması nedeniyle bu bölgedeki dikim alanlarının hızla arttığına da dikkat çekiyor. Genel olarak kötü zirai yönetim başlığı altına alabileceğimiz mevcut durumun, eğer gerekli önlemler alınmazsa verimsizliğin ve kalite düşüklüğünün giderek artmasına yol açacağı da ortak görüş olarak dile getiriliyor. Bu da bizi yapısal sorunlar hakkındaki ilk saptamaya, yani kamunun tüm paydaşlarla iletişim halinde

yeni ve bütüncül bir fındık üretim politikası geliştirilmesi zorunluluğuna getiriyor. Yapısal sorunların aşılmasında, kamunun teşvik ve yaptırımlarla yönettiği, bilimsel veri ve araştırmalarla desteklenen bütüncül bir fındık politikasına ihtiyaç var

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE ÇEVRESEL SORUNLA

Karadeniz ve Fındık, İklim Değişikliğinden Etkileniyor

Karadeniz, iklimsel olarak ciddi bir değişim içinde. Bu değişim, kıyı şeridinden başlayarak sıcaklık artışlarına ve yağış rejimlerinde önemli düzensizliklere neden oluyor. Yağış

miktarı aynı kalsa da, fındık için daha önemli olan düzenli yağışta ciddi sorunlar yaşanıyor. Belli dönemlerde ani ve şiddetli yağışlar görülürken, belli dönemlerde (Haziran-temmuz ağustos aylarında) yağış azalması ve hatta kuraklık görülüyor. Bu iklimsel değişiklikler, çok hassas iklim koşullarına bağlı fındık bitkisini derinden etkiliyor.

Ekimin Yüksek Rakımlara Kayması Gerekiyor

Son derece özel bir iklim hassasiyetine sahip fındığın, Karadeniz özelindeki bir başka çıkamazı, kuzey bölgesinin olmaması, daha doğrusu, kuzeyin Karadeniz'le sınırlanması. Dünyada iklim değişikliği sebebiyle, hemen bütün bitki, mantar ve hayvan türleri, yani tüm flora ve fauna kuzeye doğru göç ediyor. Ne yazık ki fındığın da -aynı kutup ayları gibi kuzeye doğru gidecek bir alanı yok. Denize dökülmemesi için, fındığın var olan şartlara uyum sağlaması ve/veya ekiminin yüksek rakımlara doğru kaydırılması gerekiyor. Araştırmalara göre bir başka olasılık da fındığın verimli üretim alanının Batı Karadeniz'e doğru daha fazla kayması.

Uzun Dönemli ve Bilimsel Planlama İhtiyacı

Fındık çok yıllık bir bitki olduğundan, diğer tek yıllık bitkiler gibi, iklim değişikliğine, kuraklığa veya dona dayanıklı türlerle yıl bazında değiştirilmesi imkânsız. Bu durum, uzun dönemli bir planlama ve arazi yönetimi ve tabii güçlü bir uyum programı gerektiriyor.

Külleme Tehdidi Büyüyor

İklim değişikliğinin bir başka sonucu ise, böcek, hastalık ve zararlılardaki artış. Özellikle sahil şeridindeki, 250 metreye kadar olan bölgelerdeki aşırı sıcaklık artışı, bu zararlıların birkaç kez ve daha fazla sayıda üremesine yol açıyor. 2013 yılında ortaya çıkan ve Erysiphe corylacearum

isimli fungus türünün neden olduğu anlaşılan külleme hastalığı, şu ana kadar büyük rekolte ve kalite düşüklüklerine neden oldu ve bölgede kalıcı hale geldi.

Yeni Hastalık ve Zararlılar

Ancak tek tehdit elbette külleme değil. Yeşil kokarcanın, sıcaklık artışlarıyla birlikte fındık üretim ve kalitesine verdiği zararlar artmış durumda. Yeni tehlike ise, yeşil kokarcanın benzeri olan kahverengi kokarca dediğimiz bir böcek (Halyomorpha halys (Stal.)). Zararlılardaki artışın iklim değişikliğiyle ilgisi kesin olmamakla birlikte, istilacı türlerin artışları, dünyanın birçok yerinde yaşanıyor ve iklim değişikliği ile ilişkilendiriliyor.

Fire Oranlarında Artış

Son süreçte hem zararlılar, hem de iklim normallerindeki değişiklikler nedeniyle sadece verim değil, kalite düşüşleri de dikkat çekiyor. Verimin aynı gözüktüğü dönemlerde bile, zararlılar nedeniyle bozuk, küflü ve urlu olarak nitelenen fire oranlarındaki yüksek artış gözleniyor.

Ayakizi Küçük, Çevresel Etkisi Büyük

Fındık üretiminin, bitkinin yapısı ve üretim teknikleri nedeniyle karbon ayakizi ve iklim değişikliğine etkisi çok yüksek değil. Ancak su kaynakları, toprak, biyolojik çeşitlilik ve ekosistem üzerinde önemli etkileri var. Bu alanda mutlaka kapsamlı ve süregelen araştırmalara ihtiyaç var.

Fındık Bitkisi, Aynı Zamanda Bir Karbon Yutağı

İklim değişikliğiyle mücadele açısından fındık bahçelerinin karbon tutma kapasitesinin yükseltilmesi pozitif bir etki yaratabilir. Ancak bir diğer sorun da, fındık bahçesi açmak için ormanların tahrip edilmesi. Bu konu sıkı bir denetimle şu anda tamamen kontrol altında. Ancak önümüzdeki dönemde, iklim değişikliği nedeniyle fındık üretim alanlarının yer değiştirmesi, daha yüksek alanlara taşınması gündeme gelebilir. Bu da fındık bahçeleri açmak için tekrar orman tahribatına girişilmesi riskini yaratabilir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR FINDIK ÜRETİMİ İÇİN ÖNERİLER

Araştırmada ortaya koyulan sorunların çözümlerine yönelik önerilere de yer veriliyor. Paydaşlarla yapılan görüşmelerle oluşturulan önerilerin geliştirilmeye açık olduğu vurgulanan raporda, kamu yöneticileri, sivil toplum temsilcileri, akademisyenler ve üreticilerin de dahil olduğu çok daha geniş katılımlı tartışmalarla gerçek bir yol haritası çıkarılması gerektiği belirtiliyor.

Bilgi Belge İletişim Merkezi

Bu alanda yapılacak ilk işlerden biri, fındık üretimi alanı ile ilgili tüm paydaşlar arasındaki iletişimi kuvvetlendirmekten geçiyor. Bu paydaşlar arasına, bilimsel bilginin önemi nedeniyle, üniversiteleri, araştırma kuruluşlarını, sivil toplum kuruluşlarını, bağımsız araştırmacıları dahil etmek son derece önemli. Bu bilgi üretimi ve paylaşımı için, ilk elden bir bilgi-belge iletişim merkezinin kurulması son derece önemli görünüyor. Bu merkezin, güçlü bir iletişimle tüm paydaşların katılımını sağlaması ve elde ettiği bilgi ve veril

Araştırma Alanlarının Belirlenmesi

Fındık alanında çok daha fazla bilgiye ihtiyaç var. Bu bilgilerin bir kısmı üreticilerin ve bölge halkının ekonomik, sosyal, kültürel ve demografik durumu ile ilgili. Fındık üreticisinin kapsamlı bir portresini belirlemeksizin sağlıklı çözüm önerilerinin geliştirilmesi çok zor. Bir diğer önemli araştırma alanı, fındık bitkisinin kendisi ile ilgili. Birçok araştırmacı, beklenenin tersine, fındık bitkisinin bilimsel anlamda da çok

iyi tanınmadığını belirtiyor. Fındığı tanımanın önemli bir yolu da bu kendine has coğrafya ve ekosistemin durumunun iyi bilinmesi. Ve son olarak da bu hassas coğrafyada, özellikle de iklim değişikliği nedeniyle gerçekleşen ve gerçek-

leşmesi muhtemel değişikliklerin saptanması gerekli. Tüm bu alanların kapsamlı bir şekilde ortaya konması, araştırma alanlarının belirlenmesi, önceliklendirilmesi ve bu araştırmaları gerçekleştirebilmek için üniversiteler, araştırma

merkezleri ve bağımsız araştırmacılarla düzenli ve sağlıklı bir iletişim kurulması gerekiyor. Bu araştırmalar için önemli ihtilaçlardan biri de kaynak yaratılması. Lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinden başlayarak araştırmacılara burs ve destekler için gerekli kaynakların yaratılması önemli işlerden biri olarak ortada duruyor.

Bilgilerin Etkin Bir Şekilde Duyurulması
Hem kamuoyunun hem ilgili kurumların, hem de bilimsel çevrelerin gerçekleştirilen araştırmalar ve elde edilen bulgular konusunda bilgilendirilmesi için çeşitli araçlar yaratılması gerekiyor. Bunun için fındık alanında tüm gelişmelerin paylaşılabile-

ceği bir “fındık portalı” kurulması düşünülebilir. Sürekli canlı tutulan bu ortamda, söyleşiler, haberler, araştırma çıktıları gibi süregelen bir bilgi paylaşımı yapılabilir. Bu noktada asıl amaç ekonomisiyle, sosyolojisiyle, folkloruyla birlikte bölge hayatına damgasını vuran fındık çevresinde bir kültür geliştirmek olmalıdır. Bu kültürün geliştirilmesi konusunda antropologların, tarihçilerin ve sosyologların katılımıyla arama konferansları düzenlenebilir. Yine bu kapsamda, fikir alışverişi ve bilimsel paylaşımların yapılacağı uluslararası bir fındık konferansının belirli aralıklarla düzenlenmesi yararlı olacaktır.

Yeni Üretim Formları ve Örnek Bahçeler

Fındık bahçelerinin parçalanması sonucunda oluşan ve üreticiyi besleyemeyen küçük üreticilik modelinin çeşitli yöntemlerle değiştirilmesi gerekiyor. Bu noktada, çiftçi şirketleri, üretici birlikleri ve kooperatiflerin özendirilmesi, teşvik edilmesi son derece önemli. Mevcut yapıdaki ekonomik olarak zayıf üreticinin iklim değişikliği gibi büyük sorunlarla baş etmesi imkânsız görünüyor. Bu noktada

tarım destek sisteminin, sadece bu tür kolektif yapılarda üretim yapan, belirli bir ölçeğin üzerindeki üretici gruplarına verilmesi düşünülebilir. Ekonomik olarak daha güçlü, bilimsel ziraat yöntemlerini uygulayacak yapılar aracılığıyla bahçelerin gençleştirilmesi, iklim değişikliğine dirençli türlerin modern bahçe yönetimlerine uygun şekillerde (belirli sıklık ve sıralı dikim gibi) ekilmesi sağlanabilir. Bu noktada öncü çiftçiler ve kooperatif ya da çiftçi şirketleri eliyle kurulacak örnek bahçeler, fındık

üreticilerinin bakış açısını değiştirebilir.

Katma Değerli Fındık Ürünleri Geliştirme

Türkiye’deki fındık üretiminin sağlam zeminlere basması için mutlaka bölge insanının ve üreticilerin geçimlerini bu alandan devam ettirebilmeleri gerekiyor. Bunu sağlayacak önemli çalışmalarından biri de katma değerli fındık ürünleri geliştirebilmekten geçiyor. Bu konuda teşvik mekanizmaları ve girişimcilik fırsatları yaratılabilir.

Etkin Bir Kamu İletişimi

Üretilen bilgilerin, ilgili devlet kurumlarıyla paylaşılması ve bu doğrultuda çeşitli yasal düzenlemelerin ve gerekli mevzuat değişikliklerinin yapılması önemli bir ihtiyaç. Kamu yöneticileri, tüm paydaşlarla birlikte bilimsel veri ve bulgularla desteklenmiş pozitif önerilerle, kapsamlı bir fındık politikası geliştirmeye yönlendirilebilir.

Sürdürülebilir Bir Fındık Kamu Politikası

Tüm paydaşlarla birlikte geliştirilecek öneri ve pratik çalışmalar sonunda, kısa, orta ve uzun dönemli planlara sahip; teşvik mekanizmalarını fındık üretiminin ve bölgenin uzun dönemli çıkarlarına yönelten; fındık üretimini ve üreticisini bir arada düşünen yeni bir sürdürülebilir bir fındık kamu politikası oluşturulmak zorunda. 21. yüzyılın en stratejik sektörlerinden biri olduğu kabul edilen ancak iklim değişikliği gibi küresel bir risk altında bulunan tarımın ve özelde de fındığın geleceği, bilim ve toplumsal tabanlı, uzun vadeli ve katılımcı süreçlerle oluşturulmuş politikalara bağlı.

GİRESUN'UN TESCİLLİ ÜRÜNLERİNİN YARISI FINDIK

Giresun'daki kuruluşlardan Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan başvurular sonucu 8 ayrı ürün coğrafi işaret ile tescillendi. Tescilli ürünlerin yarısını fındık ve ürünleri oluşturdu.

Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan başvurular sonucu Giresun tombul fındıktan Piraziz elmasına, Çamoluk şeker kuru fasulyesinden Görele dondurmasına kadar 8 ürün coğrafi işaret ile tescillendi. Türkiye genelinde Türk Patent ve Marka Patent Kurumu tarafından coğrafi işaret ile tescillenen 526 üründen 8'i Giresun'da bulunuyor. İlk olarak FİSKOBİRLİK tarafından yapılan başvuru sonucu 2001 yılında Giresun Tombul Fındık

coğrafi işaret ile tescillenirken, son olarak ise yine FİSKOBİRLİK tarafından yapılan başvuru ile 2020 yılında Giresun Fındık Ezmesi coğrafi işaret ile tescillendi.

GİRESUN TOMBUL FINDIĞI

Giresun tombul fındığı, 2000 yılında FİSKOBİRLİK tarafından yapılan başvuru sonucu 2001 yılında coğrafi işaret ile tescillenen ilk ürün oldu. Kendine özgü tat ve aroması ile diğer türlerden ayrılan tombul fındık, Giresun ili sınırları ile Trabzon'un Beşikdüzü ve Vakfı-kebir ilçelerinde yetişiyor.

PİRAZİZ ELMASI

Piraziz Elması, Piraziz Ziraat Odası tarafından yapılan başvuru ile 2013 yılında coğrafi işaret ile tescillendi. Piraziz elması rengi, kokusu, tadı, mayhoş, sulu ve dayanıklı yapısı ile diğer yörelerde yetişen elma türlerinden farklı bir aroma sunuyor.

ÇAMOLUK ŞEKER KURU FASULYESİ

Çamoluk şeker kuru fasulyesi, Çamoluk Belediye Başkanlığı tarafından yapılan başvuru ile 2018 yılında coğrafi işaret ile tescillendi. Çamoluk şeker kuru fasulyesi, Osmanlı dönemi kayıtlarında da yer aldığı gibi bölgedeki köylülerin ihtiyaçlarını karşılamaları amacıyla yetiştirildiği biliniyor. Kendine özgü tat ve aroması olan Çamoluk şeker kuru fasulyesi ayrıca 15 dakika gibi kısa bir sürede pişiyor.

GİRESUN SIVRI FINDIĞI

Giresun sivri fındığı, 2019 yılında FİSKOBİRLİK'in başvurusu sonucu tescillendi. Sivri fındık, açık kahverengi ve parlak renge sahip

olup elips şeklindedir. Kabuğu ince ve kolay kırılır. İç meyvesinin yağ oranı yüzde 65'e kadar ulaşabiliyor.

GİRESUN KALINKARA FINDIĞI

Yine 2019 yılında FİSKOBİRLİK tarafından tescil ettirilen Giresun kalinkara fındığı, tarihi kaynaklarda 1331 yılında bölgede yetiştirildiği ve kara fındığın meyvesinin iri, kabuğu kalın olup diğer fındık çeşitlerine göre erken olgunlaşıyor. Bu fındık türü hastalıklara ve ilkbahar donlarına karşı dayanıklı olması ile dikkat çekiyor.

GÖRELE DONDURMASI

Diğer bir ürün ise Görelle Belediyesi'nin başvurusu ile 2019 yılında coğrafi işaret ile tescillenen Görelle Dondurması. Dondur-

manın yöredeki geçmişi 200 yıl öncesine dayanıyor. Dondurmanın ayırt edici özelliği ise emülgatör ve stabilizatör yerine meyan kökü özütünün kullanılması. Diğer dondurmaların iç sıcaklığı 18 ile 24 derece arasında iken Görelle dondurmasının iç sıcaklığı 8 ile 10 derece arasında.

TAMZARA DOKUMASI

Tamzara dokuması, Şebinkarahisar Belediyesi tarafından 2019 yılında tescil ettirildi. 19. yüzyıldan bu yana yerel halk kültürünün önemli bir ögesi olan Tamzara dokuması, pamuk, keten ve kenevir iplikleri ile dokuma tezgahlarında el emeği ile dokunuyor.

GİRESUN FINDIK EZMESİ

Son olarak 2020 yılı içerisinde FİSKOBİRLİK tarafından tescil ettirilen Giresun fındık ezmesinin yapımında Giresun tombul fındığı, Giresun sivri fındığı ve Giresun kalinkara fındığı kullanılıyor. Fındık ezmesi, kavrulmuş fındık ile şeker pancarından elde edilen pudra halindeki beyaz şekerin karıştırılmasıyla elde ediliyor.

TARIMDA DİJİTAL ÇAĞ DİTAP İLE BAŞLADI

Üretimden tüketime tüm zinciri kapsayan Dijital Tarım Pazarı DİTAP 5 ayda 57 bin kullanıcıya ulaştı. Finans, lojistik ve tedarik firmalarının entegrasyonu ile DİTAP sistemi blockchain temelli bir sistem haline gelecek.

Dünya nüfusu 2050 yılında 10 milyara ulaşırken Türkiye'nin nüfusu ise 100 milyonu geçecek. Artan nüfusla birlikte kişi başına düşen tarım alanı da giderek azalıyor. Bugün 2 dekar olan kişi başına düşen tarım arazisinin 2050 yılında toplam alan azalmadığı takdirde kişi başına 1,6 dekara kadar düşeceği hesaplanıyor.

Diğer taraftan artan nüfusun karnını doyurmak için bugünkünden yüzde 60 daha fazla gıdaya ihtiyaç duyulacak. Aynı tarım arazisinde yüzde 60 daha fazla gıda üretmenin tek yolu ise teknoloji ve inovasyon.

DİTAP 57 bin kullanıcıya ulaştı

Tarım ve Orman Bakanlığı'nca Nisan sonunda lansmanı yapılan ve üretimden tüketime tüm zinciri kapsayan Dijital Tarım Pazarı'nın (DİTAP) kayıtlı üye sayısı kısa sürede 57 bine, toplam ciro 120 milyon Liraya ulaştı. İlk fazda tarımsal ürünlerin, ikinci fazda ise hayvansal ürünlerin satışının gerçekleştirileceği aracı ve komisyoncular devre dışına çıkarılarak ürünlerin sofralara fahiş fiyatla gelmesi önlenecek.

DİTAP, online sözleşmeli üretim ve doğrudan alım satım olmak üzere iki

DİTAP İLE

- TOHUMDAN TABAĞA TÜM SÜREÇ TEK ELDEN YÜRÜTÜLÜYOR
- ÜRETİCİ VE TÜKETİCİ ARASINDA DOĞRUDAN BAĞ KURULUYOR
- TARIMIN TÜM PAYDAŞLARI ORTAK PLATFORMDA BULUŞUYOR

önemli bileşenden oluştuğundan sistemin kullanımının artması ile öncelikli beklenti olan sözleşmeli üretimin yaygınlaşması sağlanacak. Sözleşmeli üretimin yaygınlaşması, üretim sezonunda hangi ürünün ne kadar ve hangi özelliklerde üretileceği ve nereye satılacağına önceden bilinmesi ve üretilen ürünlerin ticarete ne denli konu olduğu noktasında bilgi verecek. DİTAP'ın kullanım oranının artması ve yaygınlaşması ile sözleşmeli üretim ve alım satım verileri değerlendirilerek merkezi planlamada önemli bir veri tabanı oluşturulacak. Sisteme ürününü satmak isteyen

üreticiler satıcı, ürün tedarik etmek isteyen işletmeler ise alıcı olarak kayıt yaptırıyor. Hem alıcı hem de satıcılar Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı kayıt sistemleri ile doğrulanarak sistem içerisinde yer almaları sağlanıyor.

Blockchain temelli sistem

Alım satım bileşeninde alıcı ve satıcılar almak ve satmak istedikleri ürün bilgilerini sisteme kaydederek aracısız ve komisyonsuz olarak alım satım yapılmaya başlandı. Bunun yanı sıra özellikle sözleşmeli üretim bileşeninde sistemde yer alması planlanan finans kuruluşları, tohum, gübre, ilaç tedarikçileri ve nakliye firmalarının entegrasyonu ile DİTAP sistemi birçok sektörün yer aldığı ve blockchain temelli bir sistem haline gelecek. Bu sistem hayvancılık alanında da devreye girdiğinde bu araçların ortadan kaldırılmasıyla üretici hak ettiği değerden hayvanını satacak ve tüketiciler de fahiş fiyatlardan kurtulmuş et tüketmeyecek. İlk etapta Türkiye'nin sebze-meyve üretiminin yüzde 10'luk kısmı DİTAP üzerinden geçecek. DİTAP, üreticinin daha fazla gelir elde etmesini, tarım endüstrisinin istediği nitelikte tarımsal ürün bulmasını ve tüketicinin de tarımsal ürünlere daha ucuza ulaşmasını sağlayacak. www.ditap.gov.tr adresi üzerinden DİTAP'ı kullanan tarım sektörü paydaşları bankaların sözleşmeli tarım kapsamında oluşturulan destekleyici kredi paketlerinden de yararlanabilecek.

Kredide yüzde 80'e varan indirim

Bu sözleşmeli tarım portalı sadece gönüllülük esası ile bireysel tüketicinin pazarını yöneten hal, manav, zin-

DİTAP ÜYESİ ÇİFTÇİYE TARIM SİGORTASINDA PRİM İNDİRİMİ

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulu Dijital Tarım Pazarı (DİTAP) sistemine kayıtlı üreticilere Devlet destekli Bitkisel Ürün Sigortası primlerinde indirim yapılmasını kararlaştırdı. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulu, (SEDDK) 5363 Sayılı Tarım sigortaları Kanunu çerçevesinde akdedilecek Devlet destekli Bitkisel Ürün Sigortası sözleşmelerinde uygulanan tarife ve talimatların değiştirilmesini kararlaştırdı. Değişiklik uyarınca Devlet destekli Bitkisel Ürün Sigortası Tarife ve Talimatlarının yedinci maddesine aşağıdaki fıkra eklendi: "Dijital Tarım Pazarı (DİTAP) sistemine kayıtlı üreticilere toplam polişe primi üzerinden yüzde 5; aynı zamanda DİTAP üzerinden sözleşme yapmış olmaları durumunda ise ilave yüzde 5 olmak üzere toplamda yüzde 10 prim indirimi uygulanır.

cir marketlerin ve endüstriyel ürün pazarını yöneten gıda fabrikalarının tarımsal ham maddeleri için talep oluşturabilmesine imkân sağlayacak. Bu taleplerin SMS bilgilendirmesi ile ülkemizin en ucra köşesindeki çiftçimize kadar ulaşması sağlanacak. Ayrıca portal sayesinde işlenmiş gıda sanayisine yönelik fayda sağlayarak, başta coğrafi işaretli ürünler olmak üzere birçok işlenmiş ürünün markalaştırıp katma değerini artırmak mümkün olacak. DİTAP'ı kullanan tarım sektörü paydaşları, bankaların sözleşmeli tarım

kapsamında oluşturulan destekleyici kredi paketlerinden de yararlanacak. Sözleşmeli üretim yaptıran gerçek ve tüzel kişiler, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri'nden 50 milyon TL'ye kadar kredi kullanabilecekler. Kredi kullanımında "İşletme Kredisi"nde indirim yüzde 50 olarak belirlenirken üretimde "yurt içi sertifikalı tohum/fide/ fidan kullanımı" için ilave yüzde 20, stratejik bitkisel ürün grubunda üretim yapılacaksa ilave yüzde 10 olmak üzere toplamda yüzde 80'e varan oranlarda indirimli kredi kullanmak mümkün olacak.

DİTAP'IN SAĞLAYACAĞI AVANTAJLAR

- Fiyatların sezon öncesi öngörülebilir olmasıyla ihracata yönelik pazarlar genişleyecek.
- Üretim ve tüketim bölgeleri arasında mesafenin kısalmasıyla maliyet avantajı oluşacak.
- Coğrafi işaretli ürünler başta olmak üzere işlenmiş ürünlerde markalaşma sağlanacak.
- Arz-talep dengesi sağlanacak; böylece fiyat dalgalanmalarının

etkisi en aza indirilecek.

- Sözleşmeli üretim ile arz güvenliği artırılacak ve planlı üretimin altyapısı oluşturulacak.
- Girdi finansmanı kolaylığı ile tohum gübre ve ilaç gibi ürünlerin tedariği sağlanacak.
- Planlı tarımsal üretim ile ürünler yüksek katma değerde iç ve dış pazarda yer bulacak.

2019-2020 İHRACAT SEZONUNDA MİKTAR BAZINDA REKOR KIRILDI

Türkiye’den 2019-2020 ihracat döneminde 343 bin 561 ton iç fındık ihraç edilirken karşılığında 2 milyar 312 milyon dolar gelir elde edildi. En fazla fındık ihracatı İtalya’ya gerçekleştirildi.

Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (KFMB) Başkanı Edip Sevinç, yaptığı yazılı açıklamada, 1 Eylül 2019’dan başlayan 2019-2020 fındık ihracat sezonunun 31 Ağustos 2020 tarihi ile sona erdiğini bildirdi. Sevinç, “2019-2020 ihracat döneminde 343 bin 561 ton iç fındık ihraç edilmiş ve miktar bazında Cumhuriyet tarihinin en yüksek

seviyesine ulaşılarak yeni bir rekor kırılmıştır. Bu ihracat karşılığında ülkemize sağlanan döviz girdisi ise 2 milyar 312 milyon 45 bin 738 dolardır” ifadelerini kullandı. Bu başarıya ulaşılmasında emeği geçen üreticiler ve sanayicilere teşekkür eden Sevinç, şunları kaydetti: “Fındık ihracatçıları olarak rekor üstüne rekor kırmanın mutluluğunu yaşarken önümüzdeki dönemde kuvvetle

muhtemel COVID-19’un ikinci dalgası nedeniyle global ölçekte beklenen daralmanın, içinde bulunduğumuz sezonda talep krizi olarak karşımıza çıkması ihtimalinden de bir o kadar tedirginlik duyduğumuzu ifade etmek isterim. Zira talepte yaşanabilecek bir azalma hem üreticilerimiz hem de ihracatçılarımız aleyhine sonuçlar doğurabilecek nitelikteki gelişmelerdir.”

"Fındık ülkemiz genel ihracatı içinde önemli konuma sahip"

Edip Sevinç, fındığın ihracattaki önemine vurgu yaparak, şöyle devam etti:

"Bilindiği üzere, genel ihracatımız içerisinde 2,2 milyar dolar ile küçük bir paya sahip gibi görünmekte olsa da her fırsatta öne çıkardığımız gibi sıfıra yakın ithal girdi içerdiği dikkate alındığında fındık ihracatı net döviz girdisi bakımından ülkemiz genel ihracatı içerisinde önemli bir konuma sahiptir. Esasen, pandemi şartlarının gölgesi altında geçen 2020 yılı 8 ayındaki Türkiye genel ihracatı içerisinde, tüm sektörleri geride bırakarak döviz bazında ihracatını en çok artıran sektörün fındık ve mamulleri sektörü olması ve cari açığımızın finanse edilmesine doğrudan sağladığı katkı sektörün önemini bir kez daha gözler önüne sermiştir."

Sevinç, fındık sanayicisi, ihracatçıları, üreticiler ve devlete düşen görevlerin olduğuna da işaret ederek, şunları belirtti: "Fındık sanayici/ihracatçısına düşen görev; ihracatımızın sürdürülebilir bir şekilde artırılmasını sağlamak, üreticilerimize düşen görev, global tüketim için ihtiyaç duyulan miktarda kaliteli fındıkların Türkiye orijinli fındıklarla karşılanmasına imkan verecek şekilde kalite ve verimi artırmak, devletimize düşen görev ise fındığın yüzde 90'a yakın kısmının ihraç edilmekte olduğunu hiç hatırdan çıkarmadan, dünya fındık piyasaları ve ikame ürün piyasalarını değerlendirmek suretiyle alınacak kararların ve uygulanacak politikaların ihracat odaklı olmasına öncelik vermektir."

Türkiye en fazla fındığı İtalya'ya sattı

Türkiye geride kalan sezonda 126 ülkeye 343 bin 561 ton iç fındık ihraç ederek, 2 milyar 312 milyon 45 bin dolar gelir sağladı. Fındık ihraç edilen ülkeler arasında ilk sırayı İtalya alırken, bu ülke 2009-2010 sezonundan itibaren ilk sırada bulunan Almanya'yı da geride bıraktı.

Türkiye'den, İtalya'ya 87 bin 992 ton fındık satılarak, 608 milyon 972 bin 498 dolar gelir elde edildi. İkinci sırada yer alan Almanya'ya ise 81 bin 599 ton fındık ihracatı gerçekleştirilirken, karşılığında 512 milyon 869 bin 196 dolar kazanç sağlandı. En fazla fındık ihracatı yapılan üçüncü ülke 24 bin 608 tonla Fransa olurken, bu ülkeyi Polonya, Hollanda, İsviçre, Avusturya, Kanada, Çin ve İspanya takip etti.

Türkiye'nin Çin'e yönelik ihracatında da artış sağlandı. Bir önceki sezon Çin'e 8 bin 73 ton fındık ih-

racatı yapılırken, geçen sezon ise bu rakam 8 bin 938 tona yükseldi.

"Yeni sezonda Çin'den yine umutluyuz"

KFMİB Yönetim Kurulu Başkanı İlyas Edip Sevinç, geçen sezon en çok fındığın geleneksel pazarlara satıldığını belirterek, "AB ülkeleri bizim geleneksel pazarlarımız. AB ülkeleri 1871 yılından bu yana Türkiye'den fındık alıyor. Buralara yapılan ihracat aynı tempoda devam ediyor. Türkiye olarak geleneksel pazarların dışında Çin, Brezilya ve Hindistan gibi alternatif ülkelerde hedeflediğimiz rakamları yakalamak istiyoruz." dedi. Bunun için sürekli çalıştıklarının altını çizen Sevinç, Türkiye Tanıtım Grubu'nun da bu noktada hayli gayret gösterdiğini vurguladı. Çin'e gerçekleştirilen ihracatın yeni tip koronavirüs salgını nedeniyle yavaşladığını, yeni sezonda Çin'den yine umutlu olduklarını söyledi.

DENİZDEN GELEN KÜLTÜREL MİRAS: DENİZ MÜZELERİMİZ

Bu sayımızda size deniz tarihimizin değerli nesnelerinin depolandığı ve sergilendiği alanlar olarak nitelendirdiğimiz deniz müzeleri hakkında bilgi vermeye çalışacağım ve size Türkiye'nin çeşitli il veya ilçelerinde bulunan deniz müzelerinden kısaca bahsedeceğim.

**KÖKSAL
MAHANOĞLU**

Oğuz Türklerinin Orta Asya'dan Anadolu'ya göç etmeleri ve Küçük Asya'da yerleşmeleri ile birlikte Türkler, denizlerle ilk kez tanışmıştır. Türkler açık denizlere doğru yelken açmaya, karşlarına ilk kez çıkan ve sonsuzluğu çağırştıran uçsuz bucaksız mavi suların gizemli dünyasını sorgulamaya başlamışlardır. Böylece, geçmişten gelip geleceğe uzanacak olan, köklü bir tarihi miras ve geleneğe sahip Türk denizciliği yeşermeye başlamıştır.

Müzeler temel olarak kendi konu alanları içinde, insanlık için değerli eser toplamakta, bu eserlerin korunmasını sağlamakta ve bunları toplumun gelişimi için sergilemeyi amaçlamaktadırlar. Bu bağlamda deniz müzeleri; Türkleri denizlerle kaynaştıran ilk öncü Emir Çaka Bey ile başlayan

Amaçm müzelerimizin bulunduğu yerlere yolunuz düştüğünde size kısa bir mola verdirmek ve bu müzeleri ziyaret ederek kültürel tarihi ve dini değerlerimizi kendinize, çocuklarınıza ve torunlarınıza bir şekilde aktararak yüce Türk milletinin değerlerine sahip çıkılmasını sağlamaktır.

ve 1000 yıllık köklü bir geçmiş olan Türk denizcilik tarihinin mirasının koruyucusu ve aktarıcısı kurumlar olarak değerlendirilebilir.

Türk Deniz Kuvvetlerinin hiyerarşik yapısında 6 adet deniz müzesi mevcuttur:

- İstanbul Deniz Müzesi Komutanlığı
- Çanakkale Deniz Müzesi

Komutanlığı

- Gölçük Deniz Müzesi Komutanlığı
- İzmir Müze Gemiler Müdürlüğü
- İskenderun Deniz Müzesi Komutanlığı
- Mersin Deniz Müzesi Komutanlığı

Bu müzelerde; Türk denizcilik tarihine ait olan tarihi kayıklar,

ahşap, metal, tekstil-dokuma, taş ve kağıt eserler, plastik sanat eserleri ile Atatürk'e ait eserler bulunmaktadır.

Ayrıca çok çeşitli kitap ve dergilerin bulunduğu kütüphane, sayısal kütüphane ve belgelerin saklandığı arşivler mevcuttur.

Deniz müzelerinde restorasyon ve konservasyon atölyeleri mevcut olup müzelerin bazı alanları sergi amaçlı kiralanabilmektedir. Gelin hep beraber müzelerimizi tanıyalım.

MÜZELERİN AÇIK OLDUĞU GÜN VE SAATLER

Yılbaşı, dini bayramların ilk günü ve Pazartesi günleri kapalı olup; hafta içi 09:00-17:00, hafta sonu 10:00-18:00 saatleri arasında ziyarete açıktır. Hafta içi 16.00, Hafta sonu 17.00 saatlerinden sonra müzeye ziyaretçi girişi yapılmamaktadır.

Müze giriş ücretleri

Yetişkin Giriş Ücreti: 12 TL, Öğrenci Giriş Ücreti: Ücretsizdir.

İSTANBUL DENİZ MÜZESİ KOMUTANLIĞI

İstanbul Deniz Müzesi, Türkiye'nin denizcilik alanında en büyük müzesidir, içerdiği koleksiyon çeşitliliği açısından dünyanın sayılı müzelerinden biridir. Koleksiyonunda yaklaşık 20.000 adet eser bulunmaktadır. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na bağlı olan İstanbul Deniz Müzesi Türkiye'de kurulan ilk askeri müzedir. Beşiktaş semtinde konusludur.

Deniz Müzesi 1897 yılında II. Abdülhamit'in izni, Bahriye Nazırı Bozcaadalı Hasan Hüsnü Paşa'nın emirleri doğrultusunda "Müze ve Kütüphane İdaresi" adıyla Tersane-i Amire'de küçük

Giresun Ticaret Borsası

3 ÇİFTE İNEBOLU KAYIĞI

Pereme tipi bu kayık kabuk yöntemiyle yapılmış bilinen tek Anadolu teknesidir. Kurtuluş Savaşı esnasında gemiler ve kara arasındaki silah ve mühimmat naklinde görev almasından dolayı "Gazi" unvanını almıştır. Üç çifte kürekli kayığın su kesimi altı yeşil, borda ve küpeştesi pembe renklidir.

Uzunluk: 8,80 m.

Genişlik: 1,92 m.

bir binada kurulmuştur. Dönemsel koşullar gereği çeşitli zamanlarda farklı binalarda hizmet veren müze, son olarak 1961 yılında Beşiktaş'taki (önceleri maliye binası olarak kullanılan) bugünkü yerine taşınmış ve "Deniz Müzesi ve Arşivi Müdürlüğü" adıyla hizmete girmiştir.

Türk denizcilik tarihinin geçmişten günümüze intikal eden objeleri ve belgeleri üzerinde deniz tarihimizi aydınlatacak bilimsel araştırmaları müze-üniversite işbirliği ile yapmak, tarihi niteliklerini ortaya çıkarmak ve bu konudaki bilimsel sonuçları yayımlamak, sahip olduğumuz bu değerlerin, gelecek nesillere aktaracak bilimsel müzecilik anlayışına uygun olarak sergilenmelerini ve depolanmalarını

24 ÇİFTE KÜREKLİ TARİHİ KADIRGA

"Tarihi Kadirga", çektiri (kürekli ve yelkenli) sınıfından bir kalita olup günümüze dek saklanmış, yaşayan tipte dünyanın en eski teknesidir. Üzerinde top yeri ve savaşçıların oturma yerleri bulunmadığından padişahın gezinti teknesi olduğu değerlendirilmektedir. Yapımında en az dokuz farklı tipte ağaç kullanılmıştır. Bunlar; saçlı meşe, sedir, karaağaç, kayın, çınar, dişbudak, şimşir, karaçam ve cevizdir.

Baş kısmındaki ejder veya basilisk kabartmaları ve kıç tarafındaki deniz canavarı heykelleri Bizans sembolleri olduğundan Fatih Sultan Mehmed (1451-1481) tarafından, Bizans'tan savaş ganimeti olarak ele geçirildiği ve korunduğu izlenimini doğurmuştur. Fakat teknenin yapım tekniği bu iddiayı çürütmektedir. Bazı kaynaklarda Sultan Avcı Mehmed (1648-1687) devrinde, Venedik Doğu tarafından yapılarak, sultana hediye edildiği bildirilmektedir. Ancak son dönemlerde yapılan bilimsel araştırmalar Tarihi Kadirga'nın İstanbul'da yapıldığını ve yapım tarihinin Sultan Avcı Mehmed döneminden daha eskiye gittiğini ortaya koymuştur. Kadirgadan alınan örneklerle yapılan Karbon-14 analizlerine göre Tarihi Kadirga, 1521-1655 yılları arasında inşa edilmiştir.

"Tarihi Kadirga", armuz kaplama olup kemanebaş ve karpuzkış formunda inşa edilmiştir. İki direkli olup 24 çifte küreklidir. Her bir küreği üç kişi tarafından çekilmektedir. Toplam 144 kürekçisi bulunmaktadır.

Uzunluk: 39,64 m

Genişlik: 5,72 m

sağlamayı misyon edinmiştir. Deniz Müzesi Komutanlığının vizyonu sahip olduğumuz tarihi objeler ve belgeler koleksiyonunu geliştirmek, günümüzden geleceğe aktarılacak yeni obje ve belgelerin temini ile muhafazasını sağlamak, denizcilik tarihimize

ait arşivimizi gün ışığına çıkarmak ve başvurulacak zengin bir bilgi kaynağına kavuşmaktır. Bu müzede yer alan deniz tarihini ilgilendiren önemli eserlerden bir tanesi 24 Çifte Kürekli Tarihi Kadirga, bir diğeri ise 3 Çifte İnebolu Kayığıdır.

ÇANAKKALE DENİZ MÜZESİ KOMUTANLIĞI

Çanakkale Deniz Müzesi; Çanakkale il merkezinde 1915 Deniz ve Kara Savaşları'nın anlatımına yönelik bir bilgilendirme kompleksinin bulunmaması nedeniyle bu ihtiyacı karşılamaya yönelik çalışmalar sonucunda 18 Mart 1915 Deniz Zaferinin 67. yıl kutlama programı kapsamında kurulmuştur. Çanakkale merkezde konuşludur.

Müzecilik kriterleri içerisinde öncelikle 1915 Çanakkale Deniz ve Kara Savaşlarına ait olmak üzere her türlü obje ve belgeyi toplamak, tasnif etmek, bilimsel koruma metotları kullanılarak bakım/tutumlarını yapmak ve sergi

alanlarında çağdaş teknolojiyi kullanarak ziyaretçileri bilgilendirmektedir.

Gölcük Tersanesi tarafından orijinaline uygun olarak inşa edilen TCG Nusret (N-16) 8 Mart 2011

tarihinde müzede hizmet vermeye başlamıştır.

1915 Çanakkale savaşlarına damgasını vuran Nusret Mayın Gemisinin asıl adı "Nusrat" olup, "Yardım" anlamına gelmektedir.

İSKENDERUN DENİZ MÜZESİ KOMUTANLIĞI

İskenderun Deniz Müzesi, Ulu Önder Atatürk'ün "Denizciliği Türk'ün Büyük Ülküsü Yapmak" hedefinden harekete açılmıştır. Müze, İstanbul ve Çanakkale'den sonra açılan 3'üncü deniz müzesidir.

1930 yılında malikane olarak inşa edilen müze binası, 1942 yılında Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından satın alınmıştır. Bu tarihten sonra, "Karargah Binası ve Satınalma ve Muayene Komisyonu" olarak kullanılmıştır. 2008 yılında binanın müze olarak değerlendirilmesine karar verilmiştir. Bu amaçla yapı

restore edilmiş, restorasyon Nisan 2009'da tamamlanmıştır. İskenderun Deniz Müzesi 26 Haziran 2009 tarihinde görkemli bir törenle De-

niz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Metin Ataç tarafından hizmete açılmıştır. Müze Süleymaniye, semtinde İskenderun/Hatay'da konuşludur.

İZMİR MÜZE GEMİLER MÜDÜRLÜĞÜ

Ulu Önder Atatürk'ün "Denizciliği Türkün büyük ülküsü yapmak" şeklindeki direktiflerinden hareketle Deniz Kuvvetleri Komutanlığımızın kendine misyon olarak benimsediği denizciliği tanıtmak, sevdirmek ve yaygınlaştırmak amacı doğrultusunda açılan Ege, Pirireis ve Kasırğa müze gemileri Türk deniz tarihi ve kültürünün aşılınması, Türk Deniz Kuvvetlerinin teknik gelişiminin görsel ve yazımsal olarak yansıtılması, genç neslin denizciliği sevmesi, benimsemesi ve denizciliğe teşvik edilmesi gayesini taşımaktadır.

Bu amaçla, Ege, Pirireis ve Kasırğa müze gemilerimizde üç tarafı denizlerle çevrili ülkemizde denizlerimizin ve kıyılarımızın bekçileri olan Türk donanmasının yüzer ve dalar unsurlarındaki yaşam alanlarında hayatın nasıl idame edildiğini manken, maket, şilt ve pano gibi objelerle destek-

lenerek halkımıza donanmamızın savaş ve barış şartlarındaki faaliyetlerini yaşayarak öğrenme fırsatı verilmektedir.

Ayrıca, çağdaş müzecilik anlayışı doğrultusunda müze gemilerimiz Türk denizcilik tarihinin geçmişten günümüze intikal eden objeleri ve belgeleri üzerinde deniz tarihimizi aydınlatacak bi-

limsel araştırmalar yapılmasını ve yayınlanmasını, sahip olduğumuz askeri kültür varlıklarının gelecek nesillere aktarılmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Donanmamıza ait firkateyn, denizaltı ile hücumbotumuzun görev alanlarını ve yaşam mahallerini halkımıza tanıtmaktadır.

Genç neslin denizciliği sevmesi, benimsemesi, denizciliğe teşvik edilmesi, bahriyemizin örf ve adetlerinin gelecek nesle aktarılmasını sağlamaktır. İzmir Müze Gemiler Müdürlüğü, Balçova/İnciraltı iskelesinde konuşlu bulunmaktadır.

GÖLCÜK DENİZ MÜZESİ KOMUTANLIĞI

Türkiye'nin ilk müze gemilerinin sergilendiği Müze Gemiler Müdürlüğü'nü de bünyesinde barındıran Gölcük Deniz Müzesi kurulması fikri, 4 Nisan 1953 tarihinde Çanakkale Boğazı'nın Nara mevkiinde Dumlupınar denizaltısının, Norveç bandıralı Naboland yük gemisiyle çarpışıp batması ve 81 denizcimizin şehit olması olayına kadar gider. Kazadan sonra şehit aileleri için toplanan paralardan artan 12.000 liralık kısım ile 1962 tarihinde "Denizaltı Şehitleri Anıtı" yapılması düşünüldü. "Gölcük Deniz Şehitleri Abidesi" 9 Mart 1967 tarihindeki törenle açıldı.

Planlanan deniz müzesinin yapımı, 12 Mart 1976 tarihine kaldı ve inşa edilen yapı "Gölcük Deniz Müzesi" adıyla açıldı. Açılan müzenin amacı; Türk deniz tarihini pano, maket, harita, replika, sancak, küçük obje ve fotoğraflar ile müzeye gelen ziyaretçileri bilgilendirmektir.

Son olarak Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından, 5 Ağustos 2011 tarihinde kadro ve kuruluş değişikliğine gidilerek, İzmit'te konuşlu

DONANMA ŞEHRİNİN MÜZE GEMİLERİ

TCG Gayret Müzesi

1995 yılında hizmet dışına ayrılan TCG Gayret, Müze-Gemi Projesi kapsamında Kocaeli Valiliği, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve Donanma Komutanlığı'nın müşterek girişimleri ile modern müzecilik anlayışına göre dekore edilerek 1997 yılında TCG Gayret Müzesi olarak İzmit sahilinde yeni görevine başlamıştır.

TCG Hızırreis Müzesi

2. Dünya Savaşı sonrası yüksek duruş ve vuruş gücüne sahip ilk denizaltı gemilerinden biri olarak USS GUDGEON ismiyle 30 yıl süreyle ABD Deniz Kuvvetlerinde görev yaptıktan sonra 30 Eylül 1983 tarihinde California'da Türk Sancağı çekilen TCG Hızırreis Türk Deniz Kuvvetlerine teslim edilmiştir. 21 yıl görev yapan ve 09 Şubat 2004 tarihinde aktif hizmeti sona eren TCG Hızırreis, Donanma Komutanlığı tarafından Müze Gemi değişikliği yapılarak 29 Ekim 2004 tarihinden itibaren İzmit sahilinde sergilenmeye başlanmıştır.

Müze Gemiler Müdürlüğü ile Gölcük Ana Üs Komutanlığı sorumluluk sahasında bulunan Arşiv Kısmı kadroya dahil edildi. Böylece müze

"Gölcük Deniz Müzesi Komutanlığı" adıyla yeniden yapılandırılmış oldu. Yeri Donanma Komutanlığı içinde olup Gölcük/ Kocaeli'ndedir.

MERSİN DENİZ MÜZESİ KOMUTANLIĞI

Deniz Kuvvetleri Komutanlığının sosyal, tarihi ve teknik gelişimini yansıtmak, sivil toplumla, özellikle çocuklarla iletişim kurmak amacıyla kurulan Mersin Deniz Müzesi 1897 yılında “Bahriye Müze ve Kütüphane İdaresi” adıyla kurulan İstanbul Deniz Müzesi, 1982 yılında kurulan Çanakkale Deniz Müzesi ile 2009 yılında kurulan İskenderun Deniz Müzesinden sonra ülkemizin denizcilik alanındaki dördüncü müzesi olmuştur. Yenişehir/Mersin’de konuşludur.

Denizciliği sevdirmek, tanıtmak ve yaygınlaştırmak, sivil toplumla özellikle çocuklarla iletişim kurmak, denizcilik kültürünü

tanıtmak, Türk denizcilik tarihini gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde aktarmak, koleksiyonumuzu zenginleştirmek, sergileme ve hizmet anlayışı ile örnek bir müze olma vizyonu ile hareket eden Mersin deniz müzesinde

ilginç eserlerden birisi de Refah Şilebi’ne ait 5 Çifte Kurtarma Filikasıdır.

REFAH ŞİLEBİ’NE AİT 5 ÇİFTE KURTARMA FİLİKASI

Bindirme kaplamalı ve yayvan gövdelidir. 23 Haziran 1941’de II. Dünya Savaşı sırasında Mersin’den İskenderiye’ye gitmek için yola çıkan Refah Şilebi gece henüz 45 mil uzaklaşmışken İtalyan Denizaltısı Ondino’nun attığı torpidoyla iki parçaya ayrılarak batmıştır. Refah Şilebi’nin batması üzerine tek sağlam kalan bu filika ile sadece 32 kişi kurtulabilmiştir.

Uzunluk: 8,60 m.

Genişlik: 2,70 m.

SON SÖZ

Müzeler, insanların ilham almak, öğrenmek ve eğlenmek için koleksiyonları keşfetmesini sağlayan topluma güven duydukları eser ve örnekleri toplayan, koruyan ve erişilebilir kılan kurumlardır.

Müzeler, dini, kültürel ve tarihi değere sahip nesne ve malzemelerimizi toplar ve korur. İyi bir eğlence kaynağıdır. Müzeler araştırma ve incelemede yardımcı olur.

Hiçbir şey sunulan nesnenin gerçekliğinin yerini alamaz. İnsanları nesnelerimizle bir araya getirmek onları umutları, hayalleri, hayal kırıklıkları ile yüz yüze getirmenin bir yoludur.

Müzeler, çeşitli gruplar ve kültürler için anlayış ve takdir sağlar. Kolektif mirasımızın daha iyi anlaşılmasını, diyalogu, merakı ve kendini düşünmeyi teşvik ederler. Dahası, gelecek nesillerin kendi tarihlerini anlamalarına ve kendilerinden önce gelenlerin başarılarını tanımalarına yardımcı olmaya hizmet ederler.

Müzeler geçmişten kalan eserleri korumak, korumak ve sergilemekle

ve böylece özel koleksiyonculara veya zamana kaybolabilecek zengin mirasımızı korumakla görevli kurumlardır.

Basitçe, müzeler olmadan geçmişimizle olan somut bağları kesinlikle kaybedebiliriz.

Müzeler bize geçmişe olduğu kadar geleceğe de bakma, nerede olduğumuzu ve nereye gidebileceğimizi görme şansı veriyor.

O zaman dünyanın en iyi fındığının yetiştiği, fındığın başkenti ilan ettiğimiz Giresun'umuza

- Kültürel, tarihi ve dini, değere sahip çıkmamızı sağlayacak
- Araştırma ve incelemede yardımcı olacak

- İnsanların fındık ile yaşamışlıklarını yüz yüze getirecek
- Kolektif mirasımızın daha iyi anlaşılmasını teşvik edecek
- Dahası, gelecek nesillerin kendi tarihlerini anlamalarına ve kendilerinden önce gelenlerin başarılarını tanımalarına yardımcı olmaya hizmet edecek
- Zamanla kaybolabilecek zengin mirasımızı koruyacak bir fındık müzesi yapılmalı mıdır?

Bence hiç vakit kaybetmeden Giresun'a layık, herkesin kolayca ulaşabileceği bir konumda fındık müzesi inşa edilmeli ve gelecek nesillere bir kültür mirası olarak bırakılmalıdır.

Bu eseri yaratanların ise toplumun gönlünde taht kuracağı, Giresun'un kültür tarihi sayfalarında isimlerinin altın harflerle yazılacağı muhakkaktır.

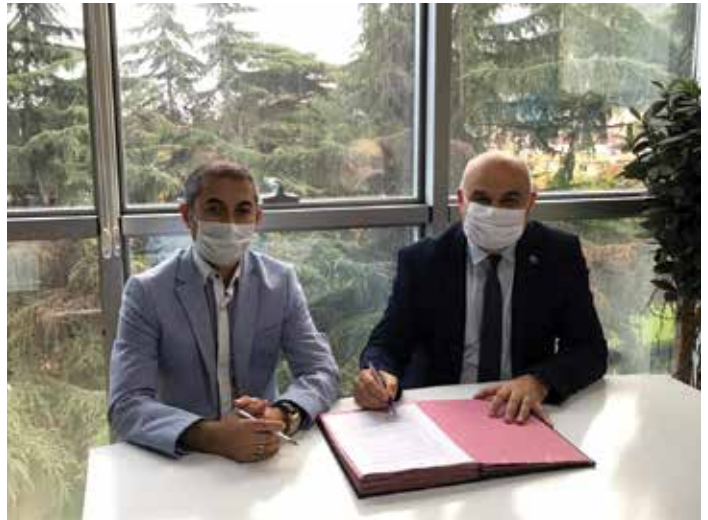

140 YILLIK HÜKÜMET KONAĞI MÜZE OLACAK

Giresun Üniversitesi, tarihi Hükümet Konağı'nı Zamanda Yolculuk Müzesine dönüştürmek için proje hazırladı. Giresun tarihindeki önemli olayların canlandırılacağı müze projesi, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'ndan da destek alacak.

Giresun Üniversitesi'nin kullanımında olan ve merkez Rektörlük olarak kullanılan tarihi Hükümet Konağı, "Zamanda Yolculuk Müzesi"ne dönüştürülecek. Üniversite tarafından hazırlanan proje, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın "Sürdürülebilir Turizm ve Destinasyon Yönetimi Mali Destek Programı" kapsamında desteklenmeye hak kazandı. GRÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Güven Özdem, Proje Koordinatörü Doç. Dr. Gazanfer İltar, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın İzleme ve Değerlendirme Birimi Başkanı Hacı Salih Şahin ve Uzman Betül Tiryaki'nin katılımı ile projenin sözleşmesi imzalandı.

İçerik STK'ların katılımıyla belirlenecek

Proje kapsamında, binada özgün işlevine uygun olarak yeniden düzenleme yapılacak ve Giresun tarihindeki önemli olaylar, canlandırmalar eşliğinde ziyaretçilere sunulacak. Giresun Üniversitesi'nden yapılan açıklamada "İçeriğin belirlenmesi için önümüzdeki günlerde Rektörümüz Prof. Dr. Yılmaz Can'ın başkanlığında sivil toplum örgütleri, akademisyen ve ilgililerin katılımı

ile gerçekleştirilecek toplantıda proje detayları kamuoyuyla paylaşılacaktır" ifadelerine yer verildi.

Belediye Reisi Kaptan Yorgi döneminde yapıldı

Hükümet Konağı, Padişah Sultan II. Abdülhamit zamanında, Giresun kazasının belediye başkanlığı görevini yürüten Kaptan Yorgi Paşa tarafından halktan toplanan bağışlarla yaptırıldı. Giresun Hükümet Konağı'nın inşaatına ne zaman

başlandığı belli olmamakla birlikte yapı ve vaziyet planlarının 1887'de çizildiği biliniyor. Giresun'a yaptığı hizmetler nedeniyle 1889 yılında "Nişan-ı Zîşan-ı Osmani" ile ödüllendirilen ve konağın müteahhitliğini de üstlenen Kaptan Yorgi Paşa döneminde Giresun'a kazandırılan eserlerin arasında Millet Bahçesi ve telgrafhane gibi kamu binaları bulunuyor. Hükümet Konağı'nın 1907 yılındaki yangından etkilendiği de arşiv belgelerinde yer alıyor.

BU DÜNYADAN KATİP ŞADI GEÇTİ

Kemençenin büyük ustalarından, “somut olmayan kültürel miras taşıyıcısı sanatçı” unvanı sahibi Kâtip Şadi hayatını kaybetti. Birçok beste ve albüme imza atan Kâtip Şadi kaç kaseti olduğunu kendisi de bilmiyordu.

Giresun’un yetiştirdiği değerli sanatçılardan Kemençe ustası Kâtip Şadi 12 Eylül Cumartesi günü aramızdan ayrıldı. 88 yaşında hayata veda eden Kâtip Şadi, Kültür ve Turizm Bakanlığınca verilen, “somut olmayan kültürel miras taşıyıcısı sanatçı” unvanı sahibiydi. Pek çok sanatçı gibi kemençe çalmayı usta çırak ilişkisiyle öğrenen Kâtip Şadi’nin ustası ünlü kemençeci Durkaya lakaplı Kemal İpşir’di. Kahraman Halil Ağaçdan da dersler aldığı söylenmektedir. Kemençeye meraklı olan Kâtip Şadi’nin köyünde kemençe çalan

kimse yoktu. Düğünlere başka köylerden kemençeciler geliyordu. Bu yüzden çevresi ve ailesi de kendisini bu sanata teşvik etti. Özellikle büyük destek veren babası ilk kemençesini hediye etti. Küçük yaşta kemençe çalmaya başlayan Kâtip Şadi, ustasının peşinden düğünlere ve şenliklere gitti, yaylalarda gezdi. Hocasından usul-erkân öğrendikten bir

müddet sonra onunla atışmaya başladı. Nihayet ustasından icazet alarak sanatını yalnız icra etmeye başladı. Kısa zamanda köy düğünleri, asker uğurlamaları, otçu göçleri ve diğer şenliklerde en çok aranan isimlerden birisi oldu. Ayrıca il dışında İstanbul Beyoğlu’ndaki Lozan Restoranında, ardından Almanya, Hollanda, Belçika gibi birçok Avrupa ülkesinde sahneye çıktı.

27 plak, sayısız kaset doldurdu

Birçok beste ve albüme imza atan Kâtip Şadi kaç kaseti olduğunu kendisi de bilmiyordu. 71 yılı aşkın süren sanat yaşamında 27 plak kaydeden Kâtip Şadi 600'den fazla türküyaktığını söylüyordu. Sanatçı bir söyleşisinde "Yorganının üstünde, Pire zıplıyor pire, Haydi, yavrum kaçalım, Saat geldi ye bire" adlı türküsünün çok beğenildiğini ve ilk plağı bu türküyeye

2012 YILINDA FAHRİ DOKTORA UNVANI VERİLDİ

Giresun Üniversitesi, "Giresun Değerlerine Sahip Çıkıyor Projesi" kapsamında 2012 yılında Kâtip Şadi'yi üniversite senatosunun oybirliğiyle aldığı kararla fahri doktora unvanına layık gördü. Senato kararında; "Görel tarzi kemençe icrası konusunda somut olmayan kültürel mirasın taşıyıcısı, icracısı ve öğreticisi; besteleri ile plakları, kasetleri, CD'leri, TRT arşivinde tescil edilmiş sanatçı olması, sanatı ile Giresun'da, Doğu Karadeniz Bölgesinde, İstanbul'da ve Türkiye dışında tanınmış olması nedenleriyle; Giresun Üniversitesi ödüllendirme ve ödül yönergesinin 5. maddesinin (a) fıkrasına göre fahri doktora payesi verilmesi kabul edilmiştir"

doldurduğunu anlatmıştır. Kâtip Şadi'nin sevilen albümleri arasında Belimdeki Tabanca, Gizli Sevdâ, Çıksam Issız Dağlara, Ula Ula Niyazi, Almanya'dan Geliyor, Her Zaman Gelmezsin, Saravı Çiçek Açtı, Ellerin Dilin desin, İlişmeyin Ayşeme, Sis Dağı Üstüne, Gözlerimde Tüter Oldu, Değirmen Döne Döne sayılabilir. Kâtip Şadi'nin TRT repertuarında "Mektup Yazdım Acele" ve "Ah Kavaklar Kavaklar" adlı iki türküsü yer almaktadır. Meşhur "Oy Asiye Asiye" türküsünün de bes-

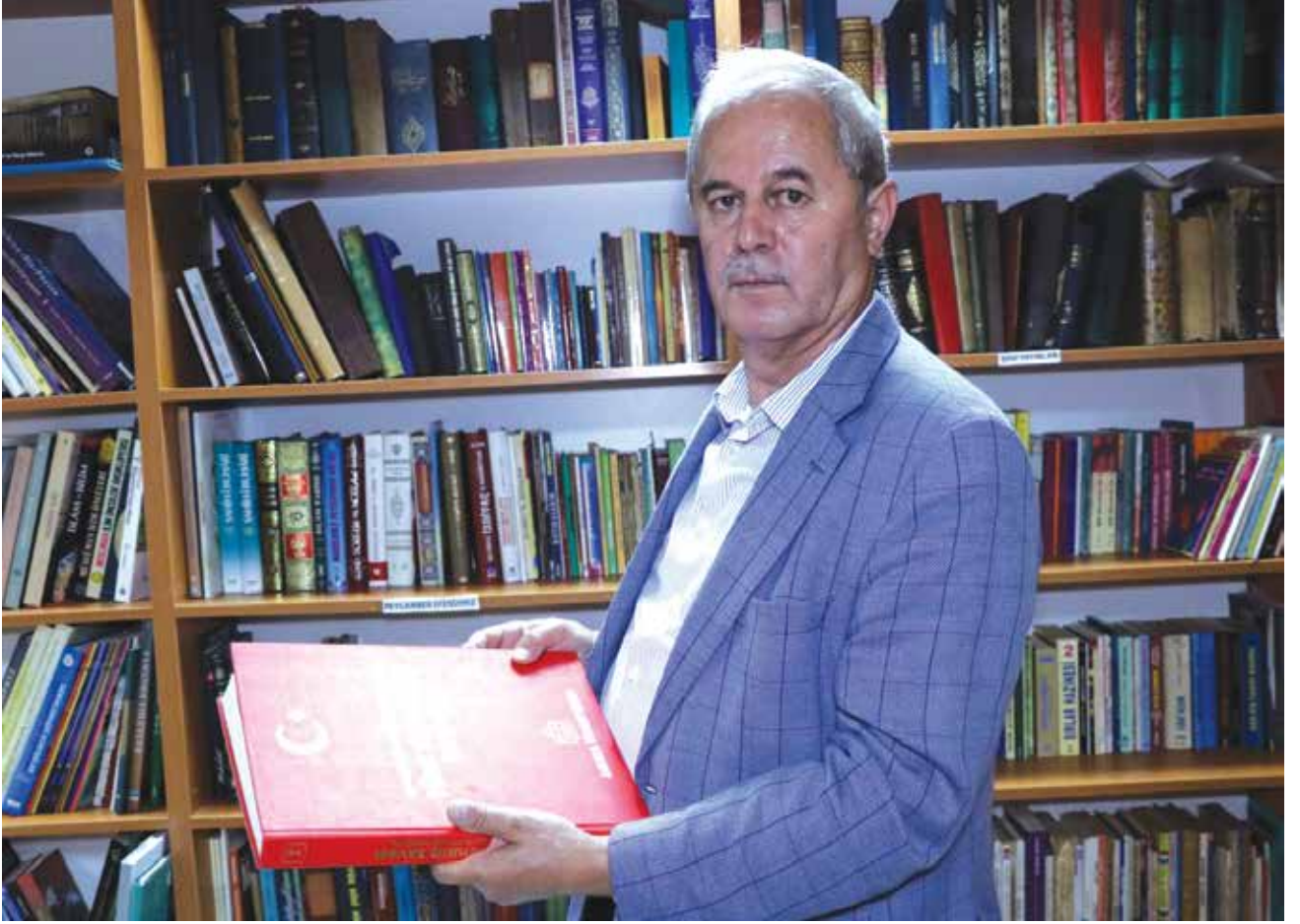
tecisi olan Şadi, güftenin Ömer Akpınar'a ait olduğunu belirtir.

"Katip Şadi Kültür Merkezi" kurulacak

Katip Şadi'nin doğduğu Derekuşçulu köyünde, adını taşıyan bir kültür merkezi kurulacak. Köyde öğrenci azlığı nedeniyle eğitim öğretime kapalı olan ve bahçesiyle beraber 1200 metrelik arsada bulunan eski okul binası, projelendirme çalışmasının ardından 'Katip Şadi Kültür Merkezi' olarak hizmet verecek. Proje kapsamında, başta Katip Şadi olmak üzere kemençe ustalarının balmumu heykelleri, dijital tanıtım izleme odası, satış yeri, mutfak, kemençe yapımı ve kursları yer alacak.

GİRESUN ALAYLARI SAKARYA'YA 3 AY YÜRÜYEREK ULAŞMIŞ

Araştırmacı gazeteci İsmail Kahraman, 42. Gönüllü Giresun Alayı ve 47. Gönüllü Giresun Alayının 3 ay yürüyerek Sakarya Meydan Muharebesi'ne katıldığının tespit edildiğini söyledi.

İçişleri Bakanlığı ile Avrasya Gazete Radyo ve Televizyon Yayıncıları Derneğinin birlikte yürüttüğü “Sakarya Meydan Muharebesinin Önemi, Şehitliklerin Gençlere Tanıtılması” projesinin tamamlanmasının ardından bu alanda çalışmalarını sürdüren araştırmacı gazeteci ve belgesel yönetmeni İsmail Kahraman, Ankara'nın Polatlı ve Haymana bölgelerinde yaptığı incelemelerin

sonuçlarını paylaştı. Kahraman, Sakarya Zaferinin 99. yılı olduğunu anımsatarak, “Devletimiz Sakarya Meydan Muharebesi'nin gerçekleştiği Polatlı, Haymana bölgesine büyük ilgi ve alaka gösterdi. Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla 2014-2015 yılında bölge ‘tarihi milli park’ ilan edildi. 100 milyon liraya yakın yatırım yapıldı ve şehitlikler ortaya çıkarıldı, müzeler kuruldu. Sayın

Cumhurbaşkanımız da 13 Eylül 2020’de teşrif edeceklerdi ancak pandemi dolayısıyla tören sade olarak gerçekleşti. Zaferin 100. yılı için ciddi hazırlıklar yapılıyor” diye konuştu.

Giresun’dan iki gönüllü alay

Sakarya Meydan Muharebesinin ve zaferinin; kadını, erkeği ve çocuğuyla tüm Anadolu insanı-

nın başarısı olduğunu vurgulayan Kahraman, “Haymana Mangal Dağı bölgesinde araştırma yaparken gönüllü Giresun alaylarını tespit ettik. Giresun 1920-1921’li yıllarda Trabzon’a bağlı küçük bir ilçe durumunda. 2 gönüllü alay, 42. Gönüllü Giresun Alayı ve 47. Gönüllü Giresun Alayı 3 ay yürüyerek Sakarya Meydan Muharebesi’ne katılıyor. Bölgenin Komutanı Fahrettin Altay Paşa, Gazi Mustafa Kemal Paşa’ya telgraf çeker Haymana Mangal Dağı’ndan ‘Cephe düşüyor, geri çekilmek zorundayız.’ der. Mustafa Kemal Paşa ‘Çekilmeyin, gönüllü alay geliyor, orada mücadele edecek.’ 42. Gönüllü Giresun Alayı Komutanı Hüseyin Avni Alparslan başkanlığında, 47. Gönüllü Giresun Alayı da Gazi

Topal Osman Ağa başkanlığında bölgeye gelir. Cansiperane mücadele verilir. Turgut Özakman’ın Şu Çılgın Türkler kitabında da net anlatılır. Hüseyin Avni Alparslan 26 Ağustos-27 Ağustos’ta Haymana Mangal Dağı’nda yaralanır ve şehit olur.”

“Gençlerin çok iyi bilmesi gerekir”

Haymana Mangal Dağı ve Polatlı bölgesinde çok sayıda Giresunlu şehidin olduğunu ifade eden Kahraman, Genelkurmay Başkanlığı kayıtlarında en çok şehidin verildiği ilin Giresun olarak geçtiğini söyledi.

Kahraman, 42. Gönüllü Giresun Alayı ve 47. Gönüllü Giresun Alayının 4 bin ila 6 bin arasında askerden oluştuğunu

dile getirerek, “Sakarya Meydan Muharebesi’nden sonra hayatta kalan az sayıdaki gönüllü Giresunlu, Büyük Taarruz’a katılmak üzere Afyonkarahisar’a hareket eder. Afyonkarahisar’ın İscehisar Dede Sivri Tepesi’nde yine cephenin kazanılmasında büyük yararlılık göstermişlerdir. Bugün Afyonkarahisar’ın İscehisar Dede Sivri Tepesi’nde Gönüllü Giresun Alayları Şehitliği vardır. Her yıl ağustos ayında burada anmalar yapılır” ifadesini kullandı. Sakarya Meydan Muharebesi’ni her yönüyle gençlerin çok iyi bilmesi gerektiğini ifade eden Kahraman, Doğu Akdeniz’de Türkiye’nin verdiği mücadelenin Sakarya Meydan Muharebesi’nin dünya kamuoyuna anlatılması gerekliliğini gösterdiğini kaydetti.

Portakallı ve rezeneli fındık Salatası

Hazırlanışı:

Ağır tabanlı bir kızartma tavasını orta ateşte ısıtın ve fındıkları altın sarısı olana kadar kavurun. Bunun için 3-4 dakika yeterli olacaktır, fındıkların yanmamasına dikkat edin. Kavrulmuş fındıkları fazla ufalamadan dövün. Portakalları ve rezeneyi ince bir şekilde dilimleyin, rezene yapraklarını bir kaseye ayırın. Derin bir kapta portakal suyu, zeytinyağı ve rendelenmiş zencefile kıyılmış kırmızı biberleri de ekleyin ve karıştırın. Hepsini bir salata kasesinde birleştirin. Kenara ayırdığınız rezene yaprakları ile süsleyin, afiyet olsun.

Malzemeler:

- 75 g iç fındık
- 3 adet soyulmuş portakal
- 1 büyük rezene
- 75 g mozzarella peyniri
- 1 adet ince doğranmış kırmızı kapya biber
- 3 yemek kaşığı portakal suyu
- 4 yemek kaşığı zeytinyağı
- ½ yemek kaşığı rendelenmiş taze zencefil

Dukka

Hazırlanışı:

Mısır'a özgü kahvaltılık baharat karışımı olan dukka için önce büyük bir tavada fındıkları altın sarısı olana kadar kavurun ve kenara alın. Ardından susamı kavurun, tavaya son olarak kişniş, kimyon, rezene ve kekikleri ekleyin. Yanmalarına izin vermeden ateşte alın. Kavrulmuş fındıkları toz olmayacak kadar inceltin ve bir kaseye alın. Diğer kavrulmuş baharatları öğütün ve fındığa ekleyin. Tuz ve karabiber ile lezzetlendirip zeytinyağı ve pide ile servis yapın. Mısırlılar pide parçalarını önce zeytinyağına sonra da "dukka"ya bandırarak yerler.

Malzemeler:

- 2/3 fincan iç fındık
- 1/2 bardak susam tohumu
- 2 yemek kaşığı kişniş tohumu
- 2 yemek kaşığı kimyon tohumu
- 1 çay kaşığı rezene tohumu
- 2 çay kaşığı kurutulmuş kekik
- 2 çay kaşığı karabiber
- 1 çay kaşığı deniz tuzu
- Zeytin yağı
- Gözleme / pide

Tahin soslu fırında kabak

Hazırlanışı:

Fırını 200 dereceye ısıtın. Kabakları boydan ikiye bölün, çekirdeklerini temizleyin ve birer parmak kalınlığında dilimler halinde doğrayın. Kabakları bir fırın tepsisine tek kat olarak dizin ve üzerine yağ ve deniz tuzu ekleyin. 20-25 dakika pişirin ve ters çevirin. Biraz karamelize olmaya başladığında fırından alın. Kabak pişirirken, küçük bir karıştırma kabına tahin, limon suyu ve nar ekşisini ekleyerek karıştırın. İnceltmek için bir yemek kaşığı sıcak su ekleyin. Servis tabağına önce kabakları dizin, üzerine nar, fındık ve maydanoz serpin ve hazırladığınız sosu gezdirin. Afiyet olsun.

Malzemeler:

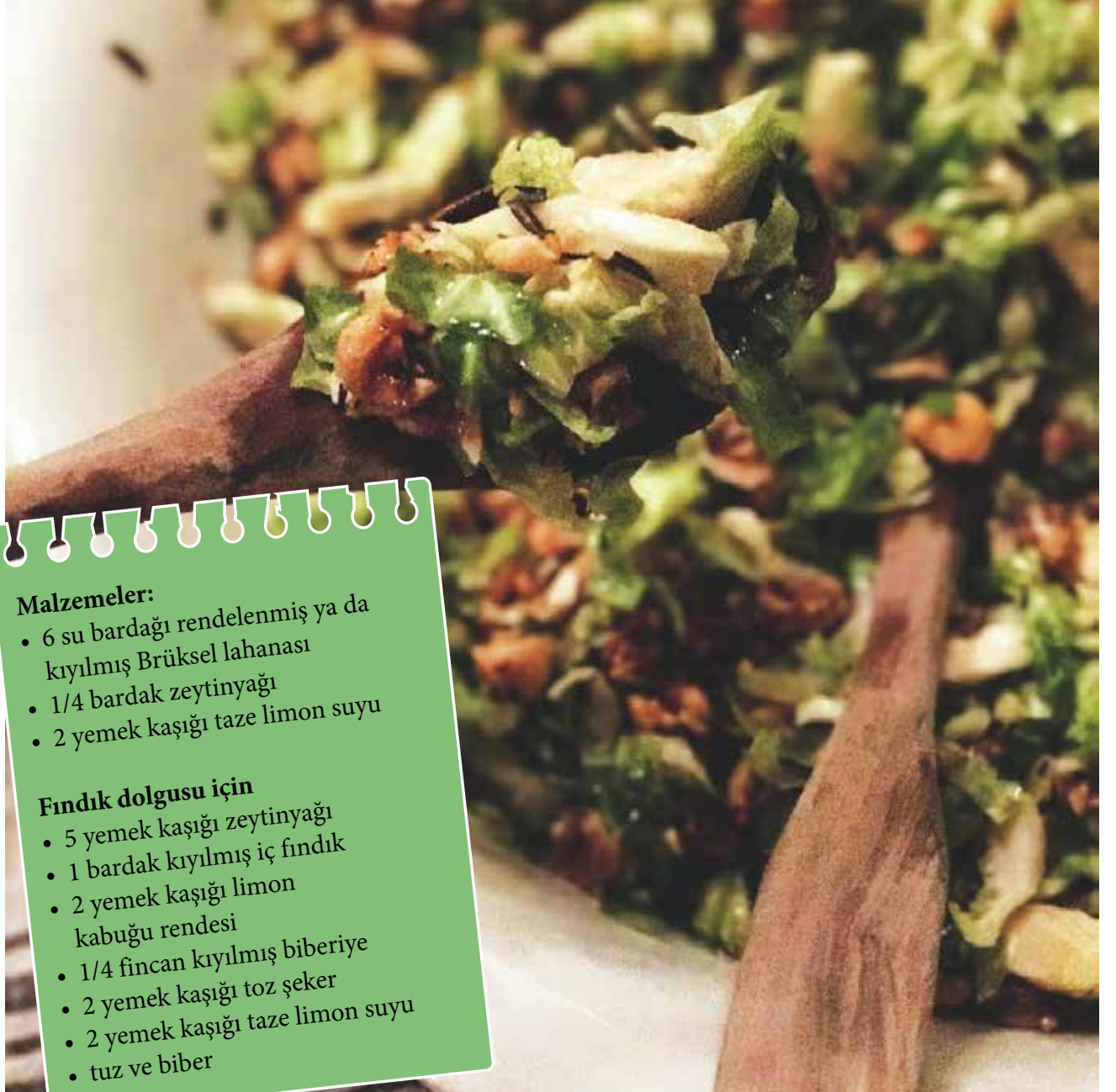
- 2 adet delicata kabak
- 2 yemek kaşığı hindistancevizi yağı
- Çimdik tuz
- 3 çorba kaşığı tahin
- 1/2 limonun suyu
- 1 çorba kaşığı nar ekşisi
- 1/4 fincan nar tanesi
- 1/4 fincan kavrulmuş kıyılmış iç fındık
- 1/4 fincan doğranmış maydanoz

Ktır fındıklı Brüksel lahanası salatası

Hazırlanışı:

Orta sıcaklıkta ısıttığınız zeytinyağına limon kabuğu rendesini ve biberiyeyi ekleyin. 1 dakika çevirin. Kıyılmış fındıkları ekleyin ve altın rengi alana kadar çevirin. Şeker, limon suyu, tuz ve karabiber ekleyin. Karamelize olana kadar pişirin. Ancak yanmasına izin vermeyin. Küçük bir kabın içine alın ve yaklaşık 30 dakika sertleşmesini bekleyin. Soğuduktan sonra ufak parçalara ayırarak salata kasesine aldığınız Brüksel lahanalarının üzerine ekleyin. Zeytinyağı ve limon suyu gezdirerek servis yapın. Afiyet olsun.

Malzemeler:

- 6 su bardağı rendelenmiş ya da kıyılmış Brüksel lahanası
- 1/4 bardak zeytinyağı
- 2 yemek kaşığı taze limon suyu

Fındık dolgusu için

- 5 yemek kaşığı zeytinyağı
- 1 bardak kıyılmış iç fındık
- 2 yemek kaşığı limon kabuğu rendesi
- 1/4 fincan kıyılmış biberiye
- 2 yemek kaşığı toz şeker
- 2 yemek kaşığı taze limon suyu
- tuz ve biber

AYHAN YÜKSEL
ARAŞTIRMACI - YAZAR

GİRESUN-ŞEBİNKARAHİSAR DEMİRYOLU İNŞA GİRİŞİMİ

Osmanlı Devleti'nde Tanzimat'ın ilânından sonra dış ticaret hacminin artmasıyla birlikte limanların iç bölgelerle bağlantılarının modernleştirilmesi gerektiğinden 1850'lerden sonra demiryolu projesi gündeme geldi. Bu meyanda gerek Giresun ahalisi gerekse Karahisar-ı Şarkî ahalisi 1910'lu yıllarda demiryolu yapımına odaklanmıştı. Karahisar-ı Şarkî ve Giresun ahalisi yola verdiği önemin bir göstergesi olarak ve seslerini duyurmak için aynı gün 21 Mart 1910 Pazartesi günü karşılıklı miting düzenlediler. Karahisar ahalisi mitingden bir sonuç almak arzusundaydı. Bu nedenle Sadarettin hayırlı bir haber alıncaya kadar meydandan dağılmamaya kararlı idi. Bu kararlılığı Miting Heyeti Reisi Halil ve arkadaşları 24 Mart 1910'da bir telgrafla Sadrazamlığa iletiler. Sadaretin 27 Mart 1910'da buna verdiği cevap her zaman olduğu gibi "yapılacak işin maliyetli olduğunu" bildirmek ve "itidalli davranılmasını" tavsiye etmek olacaktı. Giresun ahalisinin Hürriyet Meydanı'nda yaptığı mitingden sonra demiryolu hattının nasıl yapılmasının kararlaştırıldığı ve ne gibi faydalar sağlayacağı aynı gün bir telgrafla Dâhiliye Nezâreti'ne iletili. Ahalî adına eşraftan ulema Mustafa, Mehmed Ali, Hacıahmedzâde Arif, SarıalemDarzâde Ahmed, müderris Nuri, Abdullah, [Duydukzâde] Mehmed Hamdi, Yanko, Mavridi Panayot, Nazif, Sürmelidi,

Tokadlıyan, Baron Vartayan Efendilerin çektiği telgraf, Dâhiliye Nezareti tarafından Nâfia Nezâreti'ne bildirilerek gerekli çalışmaların başlatılması istendi. Ancak 23 Nisan 1910'da Ticaret ve Nâfia Nâzırı adına Demiryolları Müdürü'nün Giresun-Karahisar demiryolu hattı hakkında olumsuz görüşü vardır. Buna göre demiryolu hatlarının yapılmasının zaruri olduğu, ancak şimdilik Samsun'dan Sivas'a ve Trabzon'dan Erzurum'a birer demiryolu inşasının uygun olduğu ifade edilmiş, Giresun ile Karahisar arasındaki arazi gayet engebeli olduğundan bu hattın yapılmasının mümkün olmayacağını bildirilmiştir.

Demiryolu inşaa masrafı tahminen 14.000 Frank kadardı. Senelik faiz ve sair masraflara karşılık her yıl ödemesi gerekli 24.000 kûsur liradan 9.000 kûsur lirası Giresun ahalisi tarafından, kalan 15.000 lirası da Karahisar ahalisi tarafından ödenecekti. Giresun-Karahisar demiryolu yapımına kaynak Giresun ahalisi adına ihracat ve ithalat mallarından alınacak yardım ile sağlanacaktı. Buna dair bir çalışma yapılmış ve Giresun'un ihracat ve ithalat mallarının bir dökümü yapılmıştı. Bu listeye imza koyanlar arasında SarıalemDarzâde Mehmed Efendi, SarıalemDarzâde Hasan Efendi, Bayezidzâde İsmail Ağa, Hacıvehbizâde İlyas Efendi, Gümüşreisâde Hacı

Salih Ağa, Yusufağazâde Şükrü Efendi, Sütlaçzâde Hasan Ağa, Alidayızâde Mustafa Efendi, Hacıvehbizâde Eyüb Efendi, Paşalızâde Ali Efendi, Hisarüstü'nden Ahmedreisâde Hüseyin Efendi, Hattatzâde Hafız İbrahim Efendi, Larçinzâde Mehmed Ağa, Barça Çakırlı'dan Şükrüoğlu Dursun, Karamustafazâde Hacı Emin Ağa, Larçinzâde Hakkı Bey, Çemşidzâde Emin Efendi, Tunalıvelizâde İbrahim Efendi, Sarvan'dan Cebecioğlu İzzet, Boztekke'den Kurdzâde Salih Efendi, Padarzâde Hafız Ahmed Efendi ve daha birçok isimler vardı.

Sivas Valisi Mehmed Emin Bey'in demiryolu yapımına dair Dâhiliye Nezâretine çektiği 28 Temmuz 1910 tarihli telgrafının sonunda "... işbu hatt-ı nâfi'in dahi tasdikıyla şu harab Anadolu'ya ve onun sefil evlatlarına bir ümit-i hayat ve saâdet buyrulması müsterhemdir" sözü ilginçtir. Bölge için son derece önemli olan Giresun-Karahisar demiryolu hattı projesinin nihaî kararı 12 Haziran 1911 tarihinde Sadrazam adına Adliye Nazırı tarafından Dâhiliye Nezareti'ne bildirilmiştir. Bu karara göre arazinin demiryolu inşasına uygun olmaması, bütçenin yetersizliği ve son olarak sadece bu mıntıkaya faydalar sağlamayacağı için yapılmasından vazgeçilmiştir. İşte, eski Giresun'un meselesine sahip çıkmasına dair küçük bir örnek...

Doç. Dr. **CESARETTİN ALAŞALVAR**
TÜBİTAK MAM GIDA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜ

FINDIK YAĞI İÇERİKLİ KALP-DOSTU GIDA TAKVİYESİ

Giresun kalite fındık yağı ilaveli karışım geliştirilmiş olup, fındıktan katma-değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesi kapsamında, sektöre değer katacağı düşünülmektedir. Ürün lisanslanma aşamasında olup, 2021 yılının ilk çeyreğinde piyasaya çıkartılarak kalp-damar hastalıkları riskini azaltmada katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Sağlıklı beslenmek için günlük tükettiğimiz yağların; yağ asitleri bileşenleri ve oranları çok önem arz etmektedir. Vücudumuz için elzem olan bu yağ asitlerinin hepsini bir gıdadan temin etmek mümkün değildir. Bu nedenle, omega 3-6-9 yağ asitlerinin ideal oranda ve miktarda alınması kalbimizin sağlığı için elzemdir. Keten tohumu yağı iyi bir omega-3 kaynağı (alfa-linolenik asit; 18:3ω3), kenevir to-

humu yağı iyi bir omega-6 kaynağı (linoleik asit; 18:2ω6) ve fındık yağı ise iyi bir omega-9 (oleik asit; 18:1ω9)'dır. Soğuk sıkım yoluyla elde edilen bu yağların karışımından, ideal bir oran elde etmek mümkündür. Fındık yağı tekli doymamış yağ asidi bakımından zengin iken, keten ve kenevir tohum yağları çoklu doymamış yağ asitleri bakımından zengindir. Bu amaçla, TÜBİTAK MAM Gıda Enstitüsü araştırmacıları tarafından geliştirilen bir çalışma kapsamında, omega 3-6-9 yağ asitlerinin ideal miktarına ve dağılımına sahip yağ karışımı için coğrafyamızda yetişen keten, kenevir ve fındık ürünleri tercih edilmiştir. Kalp-dostu bu yağ karışımının her kapsülü tekli ve çoklu doymamış yağ asitlerini içerir. Günlük alınması gereken miktar 1500 mg olarak belirlenmiş olup (günde 2 kapsül), başta kolesterol düşürme özelliğinden dolayı kalp-dostu olarak kullanılabilir. Bu ürün aynı zamanda, vegan kullanıcıları için de ideal bir gıda takviyesidir. Türk Kalp Vakfı (2019) verilerine göre, dünyada ve ülkemizde ölüm sebeplerinde birinci sırayı kalp-damar hastalıkları oluşturmaktadır. Dünya genelinde yılda 17 milyon insan kalp-damar hastalığından hayatını kaybederken, ülkemizde bu oran tüm ölümlerin %40'ına denk gelmektedir. Kansere %20 ile ikinci sırada yer alırken, solumun sistemi hastalıkları %12

düzeyindedir. Görüldüğü gibi ülkemizde kalp-damar hastalıklarına bağlı ölümler açık ara önde gitmektedir. Bu oran aynı zamanda, COVID'den ölenlerden çok daha yüksektir. Bu nedenle, kalp-damar hastalığının iyi bilinmesi, koruyucu önlemlerin alınması ile hastalık gelişiminin önlenmesi ve azaltılması toplum sağlığı açısından ana hedef olmalıdır. Düzenli kullanım sayesinde günlük alınacak 2 kapsül (toplam 1500 mg) ile kalp-damar hastalıkları riskini önlemek ve azaltmak mümkündür. Gıda takviyesi bir ilaç olmayıp; tedavi amaçlı kullanılamaz ve doktor reçetesi ile satılamaz. Tamamen destek ürün niteliğinde olup, sağlıklı yaşama katkı sunmak amaçlıdır. Bu amaçla, ülkemizde ve dünyada farklı yağ karışımlarından oluşan omega 3-6-9 mevcut olup, gıda takviyesi olarak satılmaktadır. Giresun kalite fındık yağı ilaveli karışım ilk defa geliştirilmiş olup, fındıktan katma-değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesi kapsamında, fındık sektörüne de değer yaratacağı düşünülmektedir. Bu ürün şu an lisanslanma aşamasında olup, 2021 yılının ilk çeyreğinde piyasaya satışa çıkartılarak kalp-damar hastalıkları riskini azaltmada katkı sağlaması hedeflenmektedir. Şimdiden Giresun'umuza ve ülkemize hayırlı olsun dileğimle....

Av. MÜJDAT ÖZ

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KAPSAMINDA CEZAI SORUMLULUK

Gerek KVKK gerekse ikincil mevzuatın ortak amacı, kişilerin özel hayatlarını ve haklarını güvence altına alsa da başta yapılması gereken faaliyet ise, kişisel veri kavramının anlatılması ve gerekli farkındalığın oluşturulmasıdır.

Günümüzde teknolojiye ve özellikle iletişim teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler, sürekli genişleyen haberleşme ağları, bir yandan bilgi alışverişi ve bilgilerin toplanması olanaklarını oldukça artırırken, diğer yandan da kişilerin hukuki güvenliği açısından bazı tehditlerin çıkmasına yol açmaktadır. Günlük yaşamın farklı alanlarında gerçek ve tüzel kişilerle ilişkiye giren bireyin kişisel verileri, veri sorumlusu olmayanlar tarafından kayıt altına alınmakta, işlenmekte ve kullanılmaktadır. Gerek devlet kurumları gerekse özel kuruluşlar, her gün binlerce kişiye ilişkin çeşitli bilgilere

ulaşabilmektedir. Elde edilen bilgiler, bilişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerinde etkisiyle, kolaylıkla işlenebilmekte ve aktarılabilir. Bu verilerin işlenmesi kişiler ile mal ve hizmet sunanlar bakımından bazı kolaylıklar ve avantajlar sağlasa da, verilerin istismar edilme riskini de beraberinde getirmektedir. Diğer yandan ticari hayatta da kişisel veriler önemli bir konuma gelmiştir. Bu değişimler bireyin özel hayat mahremiyetini savunmasız hale getirmiş ve beraberinde kişisel verilerin korunmasını zorunlu kılmıştır. Bunun sonucunda da kişisel verilerin korunmasının gerekliliği

ortaya çıkmıştır.

6698 sayılı Kişisel Verileri Koruma Kanunu kişisel veriyi; “kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi” olarak tanımlamaktadır. Kişisel verilerin korunmasının özünde kişinin korunması yer almaktadır. Bu açıdan bakıldığında, kişisel verilerin korunması hakkı, özel hayatın gizliliği hakkının özel bir biçimi olarak kişinin onur ve şahsiyetinin korunması ile kişiliğini serbestçe geliştirebilmesi için bireyin temel hak ve özgürlüklerini kişisel verilerin işlenmesi sırasında korumayı amaçlamaktadır. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, gerçek ve tüzel kişilere verilerin korunmasına yönelik bazı sorumluluklar yüklemiştir. Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiler bu Kanun kapsamında “veri sorumlusu” olarak tanımlanmaktadır. Herkes, veri sorumlusuna başvuru yaparak kendisi ile ilgili veri kaydı olup olmadığını, var ise neler olduğunu ve ne amaçla kullanıldıklarını öğrenme hakkına sahip olmakla birlikte, ayrıca kendi sorumluluğu altındaki verilere hukuka aykırı olarak erişimi ve bu verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kendi kurum ve kuruluşunda KVKK hükümlerini sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır. Veri sorumluları, kişisel verilere yönelik gelen talepleri en geç otuz gün içerisinde yazılı ya da elektronik ortamda ilgili kişiye bildirir. Kişisel veriler sadece bireyin adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi kişinin kesin teşhisini sağlayan bilgiler değil, aynı zamanda kişinin aklı, psikolojik, fiziki, kültürel, ekonomik, sosyal ve sair özelliklerine ilişkin verilerdir. Kişinin belirli veya belirlenebilir olması, mevcut verilerin herhangi bir şekilde bir gerçek kişiyle ilişkilendirilmesi suretiyle, o kişinin tanımlanabilir hale getirilmesini ifade eder. Günümüzde kişilerle ilgili kayıtların bilgisayar ortamlarına geçirilip korunması uygulamasına bazı kurum ve kuruluşlar tarafından başvurulmakta ve özellikle de hastanelerde hastalara, sigorta şirketlerinde sigortalılara, bankaların ve kredili alışveriş yapılan mağazaların müşterilerine ilişkin kayıtlar, böylece tutulmaktadır. Bu bilgilerin amaçları

dışında kullanılmasından veya herhangi bir şekilde diğer şahısların eline geçerek hukuka aykırı olarak yararlanılmasından dolayı hakkında bilgi sahibi olunan kişiler büyük zararlara uğrayabilmektedir. Bu nedenle, bu kişilerle ilgili bilgilerin hukuka aykırı olarak kayda alınması suç olarak tanımlanmaktadır. Kişisel verilerin korunmasının temelinde de, kişinin özel hayatının gizliliğini güvence almak suretiyle kişiyi korumak amacı bulunmaktadır. Bu konuda veri koruma hukuku, hangi kişisel verilerin kim tarafından ve kimin için elde edildiğinin, kim tarafından hangi amaçla ve ne süreyle işleneceğinin, kim ya da kimlere aktarılacağına ve ne zaman yok edileceğinin öğrenilmesi hakkını içermektedir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin suç tipleri bulunmakta ve bu suç tipleri 5237 sayılı TCK'nın özel hükümlerin yani suç tiplerinin düzenlendiği ikinci kitabının “Kişilere Karşı Suçlar” başlıklı ikinci kısmının “Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar” başlıklı dokuzuncu bölümünde yer almaktadır. 6698 sayılı KVKK'nın beşinci bölümünde ise “Suçlar ve Kabahatler” hükmüne bağlanmış ve Türk Ceza Kanunu'na atıf yapılmıştır. Buna göre; kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 135 ila 140. madde hükümleri uygulanmaktadır. KVKK'nın 7. maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenler 5237 sayılı Kanunun 138. maddesinde yer alan “Verileri Yok

Etmeme” suçu ile cezalandırılacaktır. KVKK'nın gönderme yaptığı TCK'da bu konuda yer alan madde kapsamına göre; TCK. m. 135 Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası verilir. Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi olan kişisel verilerinin hukuka aykırı şekilde kayda alınması suçun oluşması için yeterlidir. Kişinin rızası ile kendisiyle ilgili verilerin kayda alınması suç teşkil etmemektedir. Kişisel verilerin kişilerin siyasi, felsefi, dini görüşlerine, ırkı kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına sağlık durumlarına veya sendikal bağlantıları ile ilgili olması durumunda cezanın yarı oranında artırılacağı öngörülmüştür. TCK. m. 136- Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, 2 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu madde ile birlikte hukuka aykırı olarak kişisel verileri bir başkasına vermek, yaymak ve ele geçirmek fiilleri suç olarak nitelendirilmiştir. Yukarıda maddelerde tanımlanan suçlara ilişkin olarak aşağıdaki maddelerde bu suçların nitelikli halleri düzenlenmiştir. TCK. m. 137- Kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetkiyi kötüye kullanmak suretiyle, belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle işlenmesi hallerinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır. TCK. m. 138- Kanunların belirlediği

sürelerin geçmiş olmasına karşın verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olanlara görevlerini yerine getirmediklerinde 1 yıldan 2 yıla kadar hapis cezası verilir. Suçun konusunun Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre ortadan kaldırılması veya yok edilmesi gereken veri olması halinde verilecek ceza bir kat artırılır. Bu maddede şikâyet usulü düzenlenmiş olup kişisel verilerin kaydedilmesi, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme ve verileri yok etmeme fiilleri hariç bu bölümde yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyetle bağlıdır. Mağdur olan kişiler suçun işlendiği tarihten itibaren 8 yıl içinde savcılığa suç duyurusunda bulunmalıdır. Aksi takdirde dava zamanasını süresi dolacağından suç ile ilgili soruşturma yapılamayacaktır. Kabahatler kapsamında değerlendirilerek idari para cezasına tabi olan müeyyideler ise KVKK'nın 18. maddesinde düzenlenmiş olup, veri sorumluları aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyen; 5.000-TL'den 100.000-TL'ye kadar, veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyen; 15.000-TL'den 1.000.000-TL'ye kadar, kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyen; 25.000-TL'den 1.000.000-TL'ye kadar, veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen; 20.000-TL'den 1.000.000-TL'ye kadar, şirketteki veri ihlalinin boyutu doğrultusunda yukarıdaki belirlenen asgari azami

sınırlar doğrultusunda idari para cezası verilecektir. Kurul, 5356 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17. maddesi uyarınca kabahati işleyen ekonomik durumunu, kabahatin haksızlık içeriğini ve failin kusur derecesini dikkate alarak idari para cezasının miktarını belirleyecektir. İdari para cezaları, veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanacaktır. Maddede kabahat olarak düzenlenen eylemler, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları tarafından işlenir ise Kurulun bildirimi üzerine disiplin hükümlerine göre işlem yapılacaktır. Kişisel Verilerin Korunması konusu günümüzde gittikçe önem kazanmakta olup, hem bireyler günlük yaşamlarında bu konuda pek çok yakınmada bulunmakta hem de konu yargı organlarının hukuksal önlem almalarına neden olmaktadır. Bunun en önemli örneklerinden birini sosyal paylaşım sitelerinde kişisel verilerin sürekli tutulması oluşturur. En çok kullanılan sosyal medya sitelerinde, kullanıcıların sildiği mesaj, fotoğraf ve videoları yine de kayıt altında tuttuğu öne sürülerek, yoğun biçimde eleştirilmekte ve tepki almaktadır. Bu görüş ve eleştiriler dikkate alınarak TCK'da, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak kaydedilmesi, kullanılması veya açıklanması ve verilerin yok edilmemesi eylemleri ayrı maddeler halinde suç olarak düzenlenmiştir. Böylelikle ülkemizde ceza hukuku düzeni açısından önemli bir boşluk

giderilmeye çalışılmıştır. Kısaca Türk Ceza Kanunu genel olarak kişisel verilerin hukuka aykırı olarak kaydedilmesi, ele geçirilmesi, bir başkasına verilmesi, yayılması ve yok edilmemesi eylemlerini suç olarak sıralamakta ve söz konusu verilerin kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırki kökenlerine, ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin olması durumunda koruma kapsamını genişletmektedir. Sonuç olarak; teknoloji ağlarındaki verilerin çoğu kişisel yaşamımızı ilgilendirmektedir. Artan biçimde bireylerle ilgili dijital dosyalar oluşturulmakta, kamu organları ve işletmeler tarafından kişisel bilgiler toplanarak veri bankalarında bu bilgiler tutulmaktadır. Söz konusu dosyalar, bireylerin yaşamında etkili rol oynamakta ve güvenliğinin değerlendirilmesinde kullanılmaktadır. Gerek KVKK gerekse ikincil mevzuatın ortak amacı, kişilerin özel hayatlarını ve haklarını güvence altına alsa da başta yapılması gereken faaliyet ise, kişisel veri kavramının anlatılması ve gerekli farkındalığın oluşturulmasıdır. Bu durumda, kanunun etkin şekilde uygulanması da önem göstermektedir. Her halükarda kişisel verileri toplanan, işlenen ve aktarılan bireylerin karşı karşıya oldukları tehdidin farkında olması ve verilerine, özel hayatlarına sahip çıkmaları, bu yönde bilinçli hareket etmeleri ve talepte bulunmaları en az yasal düzenlemelerin varlığı kadar önemlidir...

FINDIKTA VERİM DÜŞÜKLÜĞÜ VE ÇÖZÜM YOLLARI

GİRİŞ

Fındık Betulaceae familyasının Corylus cinsi içinde yer alır ve genel olarak 12 türden oluştuğu kabul edilir. Doğal yayılma alanı kuzey yarım kürenin ılıman bölgesini içine alan geniş bir bölgedir. Ekonomik anlamda yetiştiriciliği yapılan tür ise Avrupa fındığı olarak bilinen Corylus avellana'dır. Anavatanı Karadeniz kıyılarıdır ve buradan Yunanistan'a, oradan Avrupa ve Amerika'ya yayılmıştır. Ayrıca Türkiye, Türk fındığı (Bolu fındığı) olarak bilinen ve ağaç formunda olan Corylus columna türünün anavatanı içerisinde yer almaktadır. Ayrıca Türkiye, Dünyada fındık üretiminin ve ticaretinin yapıldığı ilk ülkedir ve günümüzde dünya fındık üretiminin yaklaşık %70' ine, dünya fındık ticaretinin ise yaklaşık %75-85'ine sahiptir. Sert kabuklu meyveler arasında fındık besin içeriği bakımından ilk sırada yer almaktadır ve içerdiği birçok besin öğeleri ile sağlıklı beslenmede büyük önem taşımaktadır. %10-24 arasında protein içeren fındıktan 100 g ile günlük protein ihtiyacının %22'si karşılanmaktadır. Fındıklar %50-65 arasında yağ içermekte ve yağ asidi olarak en fazla oleik asit bulunmakta ve bunu linoleik, palmitik, stearik ve linolenik yağ asidi izlemektedir. Oleik asit kandaki kolesterol düzeyini azaltıcı, linoleik asit ise damar içi sertleşmeyi azaltıcı etkiye sahiptir. Ayrıca fındıktaki linoleik ve linolenik asitlerin kandaki lipid ve gliserid düzeyi ile hipertansiyonu düşürücü etki yaptığı bilinmektedir. Ancak kültürel uygulamalarda yapılan eksilik ve/veya hataların fındığın bu besin özelliklerinde önemli değişkenliklere neden olduğu bilinmekte-

dir. Diğer yandan da bahçelerin yaşlanmış olması ve gençleştirme yapılamaması bir yandan verim azalmasına neden olurken diğer yandan ülke ekonomisine önemli düzeyde zarar vermektedir. Bu verim düşüklüğünün en yoğun yaşandığı alan ise özellikle Doğu Karadeniz Bölgesindeki fındık bahçeleridir. Verim düşüklüğünün en önemli nedenlerinden biri olan bu durum ile ilgili olarak maalesef günümüze kadar bir ilerleme sağlanamamıştır.

VERİM DÜŞÜKLÜĞÜNNÜN NEDENLERİ

- 1) Fındık dikim alanlarının arz-talep dengesinin dışına çıkarak üretimin çok artması alım politikalarında belirsizlik yaratması
- 2) Toprak-su muhafazası ve toprak verimliliğini arttıracak tedbirlerin alınamaması
- 3) Bahçelerin karışık çeşitlerden oluşması ve tozlayıcı çeşit noksanlığı
- 4) Fındık bahçelerinin yaşlı, dekara ocak sayısı ve ocaktaki dal sayısının yüksek olması
- 5) Budama, gübreleme ve zirai mücadelenin tam olarak kavranamaması ve tekniğe uygun yapılmaması
- 6) Hasat ve harmanlama işlemlerinin tekniğe uygun yapılamaması.
- 7) Kurutmanın geleneksel (Beton ve çimen harman) yöntemlerle yapılması ve makineli kurutmaya geçilememesi
- 8) Fındık fiyatındaki bazı dönemlerde yaşana aşırı dalgalanmalar yaşanması
- 9) Arazilerin parçalanması (Miras vs) ve ekonomik olmaması
- 10) Muhafaza şartlarının geleneksel olması (Lisanslı depo yetersizliği)

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- 1) Yapılacak yasal düzenlemeler ile bir yandan arazi parçalanmasının önüne geçilirken diğer yandan arazi toplulaştırılmasını özendirici projeler yapılarak arazi toplulaştırılması özendirilmeli
- 2) Yaşlanmış bahçeler gençleştirilmeli: Bu işlem; a) Yaşlanmış ve verimden düşmüş bahçelerin sökülüp, ekolojiye uygun, sertifikalı fidanlarla tekniğe uygun fidanlarla yenilenmeli b) Budama ve seyreltme çalışmaları ile bahçeler yeniden üretime kazandırılmalı ve her iki çalışma da devlet destekli yapılmalı.
- 3) Ekonomik önemi olan çeşitlerle acilen fidanlı kurulmalı
- 4) Destekler mutlaka revize edilmeli
- 5) Yeni tesis edilecek alanlar kurulan fidan üretim tesislerinden sağlanmalı ve yeterince tozlayıcı çeşit bulunmalı
- 6) Yeni bahçelerde yeni terbiye sistemleri uygulanmalı
- 7) Yeni tesis edilecek bahçelerde mutlaka sulama sistemi kurulmalı
- 8) Bu bahçeler makineli tarım için uygun hale getirilmeli
- 9) Zirai mücadele Tarım il ve İlçe müdürlüğü kontrolünde yapılmalı
- 10) Toprak analizi olmayan bahçelere gübre satışı önlenmeli
- 11) Erken hasat uygulaması mutlaka önlenmeli
- 12) Geleneksel kurutma yöntemlerinden uzaklaşıp, kurutma makineleri yaygınlaştırılmalı
- 13) Lisanslı depo sayısı arttırılmalı (En az 100 bin ton)
- 14) Enflasyon artış oranına endeksli sabit fiyat uygulamasına geçilmeli

YRD. DOÇ. DR. MEHMET AKİF KORKMAZ
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ
ÖĞRETİM ÜYESİ

KURUL KALESİ'NDE ORDU'NUN DERELERİ TÜRKÜSÜ

Kazı heyeti başkanı
Ark. Prof. Dr. S. Yücel Şenyurt'a

Ordu'nun Dereleri, çok sevilmiş türkülerdendir. Eserin kaynak kişisi, bağlama icracılığıyla meşhur Bulancaklı Kadir Üstündağ'dır (1925-1975). Asıl mesleği şoförlük olan bağlama sanatkârının Samsun'da gazinolarda çaldığı zamanlarda, Oy Buluncak Buluncak adlı kol havası (kolbastı) türküsüyle Barış Manço'nun diktatini çektiği anlatılmaktadır. Barış Manço türküyü ve ezgisini Dere Boyu Kavaklar adıyla düzenleyip sinema filminde okumuş ve meşhur etmiştir. İşte o sanatkârın derlemecilere çaldığı Ordu türküsünün TRT Türk halk müziği arşivindeki belge başlığı, numarası ve tarihine dair belgenin kupürü aşağıya eklenmiştir. Bu çok meşhur Ordu türküsünün üç bent ve üç bağlantıdan oluşan bir söz yapısı vardır.

ORDUNUN DERELERİ

Yöresi: Ordu

Kaynak kişi: Kadir Üstündağ

Derleyen: Ahmet Yamacı
TRT Repertuar No: 1550
D. Tarihi: 1946

1. bendi:

Ordu'nun dereleri
Aksa yukarı aksa
Vermem seni ellere
Ordu üstüme kalksa
Bağlantı (kavuştak):
Oy Mehmedim Mehmedim
Sana küstüm demedim
Beni sana geçmişler
Vallahi ben demedim

2. bendi:

Ordu'nun dereleri
Derin derin çağlıyor
Kalk gidelim sevdiğim
Annem evde ağılıyor

3. bendi:

Oy bağlamam bağlamam
Zerdalı dalı mısın?
Garip garip çalarsın
Benden sevdalı mısın?

1943'te Muzaffer Sarısözen'in idaresinde Ordu-Giresun bölgesini kapsayan araştırma ve derleme çalışmasında türkünün notaya alınıp alınmadığı bilinmemektedir. Derleme nota belgesine göre Ahmet Yamacı, Ordu ilinin bu meşhur türküsünü TRT Müzik Arşivine 1550 repertuar numarası ile kaydetmiştir [Taneses, Hamdi (1997), Notalarıyla Karadeniz Türküleri, İst. Say Yayınları, s.57]. Ümit Tokcan, Ali Rıza Gündoğdu, Kamil Sönmez ve Tuğrul Şan gibi Ordulu sanatkârların icraları bu türküyü sevdirmiştir.

Kaynak kişi Bulancaklı köklü bir ailedendir (Görsel 1). Kadir Üstündağ (1925-1975) hakkında anlatılanlara göre çocukluğu Samsun'da geçer ve bağlamayı burada öğrenir. Düşünlerde çalar ve söylemiş. M. Sarısözen ve TRT ile tanışması, çoğu Giresun yöresine ait alı türküyü kaynaklık etmesi de Ankara'da şoförlük yaptığı elliler ile altmışlı yıllarda olmuştur. Hayatının son yıllarını tek başına geçirdiği memleketi Bulancak'ta vefat etmiş, ne yazık ki mezar taşı olmadan ve mezar yeri kaydedilmeden defnedilmiştir. Yakın zamanda Belediye'nin çabaları ile yeri tespit edilmiş, ancak sanatkârın mezarı henüz düzenlenmeyi beklemektedir (KK).

Sanatkârın TRT repertuarına kayıtlı eserleri Ordunun dereleri, Kömürlük dağı, Yaylanın çimenine (karşılama havası), Ekin ekim çöllere, Çınarlar deresi (otarak havası), Karşıdan gel karşıdan (karşılama havası), Ben giderim oduna türküleri ve oyun havalandır. Bunların yanında dönemin

Görsel 1: Bulancaklı Kadir Üstündağ (1925-1975, Tuncer Dervişoğlu arşivi)

tanıklarına göre Dere boyu kavaklar/ Oy Buluncak Buluncak (?) kol oyunu havası Barış Manço 2023 Albümünde aranjisi ile söylenmiştir. Bu çalışma onun adına kayıtlı eserler içinde Ordu yöresine ait meşhur türküsünün Kurul Kalesi kazısında elde edilmiş buluntularının yörenin türkü kültürüne bağına dair olacaktır.

İmkânsız bir sevdâ üzerine yakılmış bu anonim türkünün hikâyesinde kim bilir neler anlatılmıştır? Bağlantı dörtlüklerindeki ayrılığa ve sebep olanlara karşı çaresizlik, ayrılıklar yaşandıkça artan güçsüzlükler türkünün hikâyesidir. Türküdeki ana gövde ile bağlantı dörtlüğü birbirinden ayrı ortamlarda ve zamanlarda bir sanatkarın elinde yeniden düzenlenmiş olmalıdır. Belki bu yüzden bağlantı (kavuştak) parçasında gerçek bir kişi adı geçmektedir. Mehmet'in sevdiğiyle kavuşamamasına, arasının bozulmasına, ayrı düşürülmesine yakılan ağıt-türkü, asıl hanelerine bakıldığı zaman farklı zamanların benzer bir hikâyeye yeniden üretildiğini düşündürür. İsimsiz nakledilen 1-3. haneleri Ordu'daki yeni bir hikâyeye, Mehmet ile kavuşamayan sevgilinin ağzından söylenmiştir. Hikâye, sözel ortamda dillenen, halk yaratısı olarak çalınmadan söylenmiştir. Tam burada 3'üncü bendinde türküyü yaktıran bağlamanın üzerine icra ortamı ve bağlamanın kurulduğu görülmektedir. Onu şimdi çalıp söyleyen usta âşık ile türkü kahramanı Mehmet'in aynı metinde duygudaşlık ve belki de kader ortaklıkları bu yeni kazıyla birleşmektedirler. "Oy Kemeçe kemeçe..." kalıp söylenişleriyle beraber ele alındığında türkünün metin yapısı ve icrası sözlü ortamlarda değişerek çeşitlenmektedir diyebiliriz. Oy bağlamam bağlamam Zerdali dalı mısın?

Garip garip çalarsın Benden sevdalı mısın? Türkünün üçüncü dörtlüğü, 3. bendi, sesinin güzelliğiyle anılan zerdali ağacından yapılan bağlamayı tarif eden dörtlüktür. Mısradaki bağlama yerine "Oy kemeçe kemeçe..." söyleniş ve varyantı bulunmaktadır. Kemeçe de erik ve zerdaliden yapılmışsa iyi ses verir. Ancak bu olgu, her zamanki bir türkü sözünden başka tarihsel köklerle bağlantılı kültürel bir anlamı içermektedir. Ordu'da Kurul Kalesi'nde 2018 Ağustos'unda gün yüzüne çıkarılmış telli saz heykeltçisine kadar yörenin müzik kültürünün binlerce yıl önceki yaşantılarla somut bir bağlantı taşıdığı düşünülmemiştir. Türküdeki zerdali (yabani kayısı) dalından yapılan bağlama, tarihi-arkeolojik bir objeden başka anlam taşımış olmalıdır. Türkü, Oy Mehmedim Mehmedim kavuş-

tak dörtlüğünün birbirine bağladığı üçü manî formunda ve tek ezgili bir yapıdan oluşmuştur. Bunun 3'üncü hanesi, yani üçüncü bent dörtlüğü, bugün için ilk kültürleşmiş kayısı olan zerdalinin dalından yapılmış, yani mecazen gövdesinden elde edilmiş garip ve çok içli sese sahip çalgıdan ve onun icracısı âşıktan bahsetmektedir. Bu ikisinin birbirinin yerine geçmesinin verdiği belirsizlik, aslında şiir sanatı olarak türkünün ifade gücüne güç katmıştır. Mısranın yeni varyantında ise "kemeçe" bir çalgı değil sanatkarın kendisi olmuştur [TRT Rept. No: 2044, Ordu'nun Dereleri - Ordu Türküleri, Hazırlayanlar: Taner Can ve Salih Turhan, Ordu Belediyesi Kültür Yayınları, Ankara - 2007, s.182.]. Ordu'nun tarihi milattan önceye dayanan eski kalesinde yapılan arkeolojik kazılar iki yıl önce yörenin müzik anlayışı ve yaşantısına yansıyan biçimleri hakkında bağlama, âşıklık ve müzik kültürü hakkında bugüne bağlara sahip veriler sağlamıştır. Ordu Kurul Kalesi kazısından çıkarılan sunak kabı riton, telli bir sazı çalan heykeltçikle beraber resmedilmiş bu obje şehir müzesinde sergilenmektedir (bkz. Görsel 2). Bu kutsal kâse riton kabındaki dört telli, kısa ve küçük sazın icrasının iki yanı keçî ve boğa başı heykeltçisiyle süslenmiştir. Kazıda çoban kavalının çok seslisi olan yedi ince kamışın boy sırasına göre dizilip bağlanmasıyla yapılan pan flütü icat ettiğine inanılan ormanın ve tabiatın tanrısı Pan heykeli de yine aynı yerde bulunmuştur. Flütü, iffet tanrıçası Sırxn ile beraber icat eden Pan'ın, gövdesi, ayakları ve bazen de kafası keçî suretinde resmedilmiştir. Üzümün, şarabın ve şenliklerin

Görsel 2: Perdeli ve telli bir sazı çalan heykeltçik, Pan'ın ve Dionysos'un sembollerini taşıyan sunak kabı Riton, Ordu Müzesi'nde.

tanrısı Dionysos ile sanat ve müziğin tanrısı Apollon heykelticikleri çalgılı, danslı-müzikli eğlencenin bu üç mucidi yani üç tanrısı, Ordu Kurul kazısında aynı yerde ortaya çıkarılmıştır (bkz. Görsel 3). Kutsal sunak kabı, kabin üzerindeki Pan ile Dionysos'u temsil eden keçi ve boğa başları figürleriyle birlikte hemen yanında bulunmuş Apollon, Dionysos ve Pan heykelleri, Mithridat(is) kültü, inancı, yaşama biçimi, yılbaşı/mevsim eğlence ve kutlamalarıyla ilgili, özellikle de müzik kültürüne dair binlerce yıl öncesinden kalmış somut verilerdir. Kulaç kadar bir alanda elde edilen beş parçadan oluşan kült nesneler başka bir kazıda görülmemiştir. Burası, bölgenin hem müzik coğrafyasını hem de müzik tarihini binlerce yıllık eski bir noktaya bağlamıştır. Aşağıdaki sunak kabı riton bilhassa müzikal yaşantıya dair tüm verilerin özeti olmuştur.

Bağlamanın, kavalın veya flütün icrası ve ilk icracılar olan Apollon ile Pan'ın yanında bu eğlencenin ve icra ortamlarının tanrısı Dionysos (ki iki adet heykelticği çıkarılmış, ayrıca kutsal kâsede de boğa başı olarak sembolize edilmiştir, Görsel 1) binlerce yıldan beri toprak altında Ordu'dadır (Görsel 2). Bağlama ve saz yapımı için kullanılan zerdali, meyve olarak bu bölgede keşfedilip General Lucullus (117-56) tarafından Roma'ya götürülmüştür. Bu meyve de Grekçe ve Latince'den tüm Avrupa dillerine kiras, keres veya ceres adıyla geçmiş kiraz meyvesinin Giresun'dan (Keras-us, Keras-un ve Gires-un olmuştur) götürülmesiyle aynı efsaneye bağlıdır. Batıda Karadeniz'in fatihi olarak bilinen General, birçok bitkisel ve hayvansal gıda ürününü Anadolu'dan Roma'ya götürmüş ve kurduğu sarayda bunları hem yetiştirmiş hem ürünlerin menüleriyle zenginleştirdiği şenlikleri düzenleyerek çok meşhur olmuştur. Bölgeden götürülenler arasında kiraz, kestane ve şimdilik bir kaydına rastlanmamış olmasına rağmen muhtemeldir ki fındık ağacı da bulunmaktadır. Herodot (MÖ 484-425, Tarih) ve Ksenophon (MÖ 432-355, Anabasis On Binler'in Dönüşü) gibi en eski tarihî kaynaklar bu ürünlerin daha önceden batılı insanlar tarafından tanınmadığı kaydetmektedirler. Bölgenin kültürel mirası Ordu'nun Dereleri türküsü, çağlar üstü bir sesle zerdali dalından yapılmış telli sazın türküsüne gönderme yapıyor sanki. Karadeniz kemençesi de bağlama gibi telli bir sazdır ve çalgı ustaları en iyi öten kemençeleri ve çoban kavalılarını erik ağacı veya onun türdeşi olan zerdaliden yapmışlardır.

Görsel 3: Sunak kâsesi Riton, Pan ve Dionysos Kurul Kalesi'nde topraktan çıkartılıyor (S. Y. Şenyurt arşivi).

Karadeniz müzik kültürünün bir yanı, antik kökene uzanmakta ve yeni yıl veya hasat gibi kutsal panayır (Mayıs Yedisi, ot göçü ve yayla pazarı/ çayırı şenlikleri gibi) ilgilidir. Dionysos şenlikleriyle özdeş olan yeni yıl kutlaması ve bahar mevsimi arınma törenleri, suyun ve toprağın kavuştuğu göze, dere ve kıyılarda Mayıs Yedisi (miladi 20 Mayıs) olarak yaşamaktadır. Bu kutlamalar müzikli danslı eğlenceler olduğu gibi bolluk ve bereketi çağırın kalıplaşmış tekrarlardan, bereket ve arınma ritüellerinden oluşmaktadır. Yedi çift bir tek taşın her türlü dileklerle arkaya bakmadan başın üzerinden suya atılması, yeni yıldan temizlik ve arınma beklentisini anlatmaktadır. Bugün da yaşayan hareketler, kötülüklerin eskimesi, suyla akıp gitmesi, hâlihazırdaki mekândan kovulması ve uzaklaştırılmasıyla ilgili sembolik hareketler içermektedir. Kara ile suyun birleştiği göze veya dere ağzında akarsuyla yıkanan kişiler ve evcil hayvanlar eski kirlerinden arınmakta, yeni yıla saf ve temiz, ağrısız ve yarasız beresiz girmeyi dilemektedir. Yine bu merasimler arasında büyük bir sacayağının içinden üç defa geçenler, arkasına bakmayarak yeni yıla girişlerini ügü tekrarla gerçekleştirirler. Bunların yanında eğer kayıklar oradaysa denize açılan insanlar olur. Bir taş ya da kayanın, Giresun'da ise Ada'nın etrafı dönülerek karaya ayak basılır. Ana karadan uzakta terk edildiğine inanılan bu kötülükler, günahlar ve belalar denizin, suyun arındırması sayesinde geride ve geçmişte bırakılırlar. Bu ritüel üç defa yapılarak pekiştirilir. Anıran insan kayak yolculuğuyla dönem hareketini üç defa uzatarak izini kaybettirir ona

musallat kötü varlıklardan kurtulur. Belki de eski kötüler gerideki karada kalır, denizi, suyu geçemediklerinden bunu yolculuğu üç defa tekrarlayarak kurtulmuş olacağına inanırlar. Eskiye şeylerden, kötülüklerden sıyrılarak yeni yıla hazır olunur. Yörenin en büyük halk bayramı Mayıs Yedisi ve ot göçleri bu anlamda zengin çalgılı, danslı ve müzikli köylü eğlenceleridir. Giresun, Ordu, Trabzon'un kırsaldan yoğun göç almasından önceki yıllarda kutlanan Mayıs Yedileri, kent merkezleri sahiliinde ve iskelelerinde her yıl tekrarlanan en büyük halk panayırı ve bayramı idiler. Çalgıcıların, çalgı üretenlerin, sergilerin, çeşitli tarım eşyalarını ve el aletlerini satmak isteyenlerin katılımıyla her şenlik büyük bir bayram günü olurdu. Alışverişler salt ticari değildi, o gün ustaların söylediği türküler dinlenir, çaldığı ezgilerle oyunlar oynanırdı. Panayırlardaki değişim ve etkileşim ortamında çeşitli eşyanın ve müzikal aletlerin ve ustaların sanatsal icralarıyla dans gösterisinde bu yıllık ritüeller sayesinde yeniden üretilmiş olurlardı. Ordunun Dereleri, bu topraklarda doğdu. Telli saz bağlama ve kemençeyle beraber bazen kavalla çalınıp düğünlerde derneklerde, şenliklerde, imecelerde icra edildi. Türküdeki dere ve zerdali ağacı eskilerden geriye kalmış tek kelimelik anlatılardı. O aynı zamanda tarihe ve coğrafyaya yaslanmış yaşama kültürüyle Mehmet'in ve adsız sevdalısının hikâyesidir. Kurul toprak katmanlarında altından akan dereye hâkim bir tepede çalan bağlama, zamanın örtüsüne bürünmüş olsa bile biz onu çalıp söylenen Ordu türküsünden hep dinliyoruz.

Türkiye

Discover
the potential

Türkiye hikayesini dünyaya anlatıyor!

Hem **Doğuyuz** hem **Batıyız** biz. **Medeniyetlerin buluştuğu** bu topraklarda birlikte güçlü, birlikte zengin bir harmoninin ahengi. Azmi **inovasyonla** bilenen, genç ruhu tutkuyla **büyüyen** bir ülkemiz biz.

Türkiye gücünü ve hikayesini **yeni markasıyla** dünyaya anlatıyor.

Potansiyeli keşfet:
turkeydiscoverthepotential.com

[#güclünükeşfettürkiye](https://twitter.com/guclunukesfetturkiye)

SEZONUN İLK İKİ AYINDA İHRACAT YÜZDE 37 AZALDI

Türkiye'nin fındık ihracatı sezonun ilk iki ayında miktar bazında yüzde 41, tutar bazında yüzde 37 azaldı. KFMİB Başkanı Edip Sevinç "Son 30 yılın en düşük ihracatı gerçekleşti" dedi.

KFMİB Başkanı Edip Sevinç, 2020-2021 sezonunun ilk iki ayının fındık ihracatı performansın değerlendirdi. Ülkede önemli ihraç kalemlerinden biri olan ve net ihracat girdisi ile hem Türkiye hem de bölge ekonomilerine gelir ve istihdam yönünden büyük katkıda bulunan fındık ihracatında bu sezon beklenen ihracatın gerçekleşmediğini kaydeden Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başka-

nı Edip Sevinç, "İhracat sezonunun en hareketli olması gereken ilk iki ayında yaşanan düşük performans endişe verici boyutlardadır" dedi.

Son 30 yılın en sert düşüşü

1 Eylül-31 Ekim 2020 döneminde fındık ihracatının bir önceki yılın aynı aylarına göre, miktar bazında yüzde 41,06, döviz girdisi bazında ise yüzde 37,10 oranında düşüşler gösterdiğini belirten Sevinç, özellikle ekim ayı ihracatının 2014'te ya-

şanan ve ürünün yarısının kaybolduğu ağır don olayı sonrası hariç, son 30 yılın en düşük düzeyinde gerçekleştiğine dikkat çekti. Sevinç, 1-31 Ekim tarihleri arasında geçtiğimiz yıl 53 bin 735 kilo ihracatın karşılığında 346 milyon 75 bin 847 dolar gelir elde edilmesine rağmen bu sene bu rakamın 25 bin 221 kilo karşılığında 173 milyon 267 bin 601 dolar olarak gerçekleştiğini aktardı. Türkiye'nin geçtiğimiz yıldan kalan

devir ile 2020-2021 sezonuna yakın bir ihracatı gerçekleştirecek ürüne sahip olduğuna değinen Sevinç, “Bizdeki orta büyüklükteki 2020 rekoltesinin aksine tüm rakip üretici ülkeler de (özellikle İtalya ve ABD’de) rekor üretimler gerçekleştirmiştir. Ülkemiz sektöründe yaşanmakta olan ve arz/talep dengesindeki nerede ise durma noktasındaki çok düşük arz düzeyi, bu rakip ülkeler tarafından fırsata dönüştürülmüş olup, hayal bile edemeyebilecekleri ihracat artışları seviyelerine ulaşmışlardır. Bu ilave elde ettikleri pay, kesinlikle Türk fındığını global çaptaki pazarından eksilmiştir” ifadesinde bulundu.

“Krizin derinleşme ihtimali mevcut”

KFMİB Başkanı Sevinç, “Pandemi kaynaklı muhtemel iç ve dış talep düşüşünün ise tahminlerimizin de çok üzerinde gerçekleşeceğini üzümlere görmekteyiz. Bu krizin daha da ileri düzeyde ve uzun süreli olarak derinleşme ihtimali de maa- lesef mevcuttur” dedi.

Sevinç, “İhracatımızdaki düşüş trendinin bölge istihdamına olumsuz etkileri kısa sürede hissedilmeye başlanmış, bir çok fındık kırma ve modern işleme tesisleri kısmen üretimi durdurmuş veya ancak düşük kapasite ile çalışabilmektedirler. Fındık dışında ve kısmen de olsa çeşitli kategorilerde fındığa alternatif olabilecek (başta ABD bademi) diğer tüm sert kabuklu meyvelerdeki yüksek rekolte ve düşük fiyat seviyelerinin piyasalara önümüzdeki aylarda daha da fazla etkisini görebiliriz. Ülkemizde yaşadığımız ihracat düşüşünün ne Cumhurbaşkanımızın takdir ederek TMO’ya regülasyon görevi verdiği ve herkes tarafından büyük bir mem-

AYLIK İHRACAT VERİLERİ (1-30 EYLÜL 2020)

ÜLKELERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

ÜLKELER	2019	2020	DEĞ. (%)	PAY (%)
İTALYA	86.296	68.684	-20,41	30,78
ALMANYA	58.760	48.825	-16,91	21,88
FRANSA	20.583	12.101	-41,21	5,42
AVUSTURYA	7.145	8.704	21,82	3,90
HOLLANDA	5.181	7.014	35,39	3,14
ÇİN HALK CUM.	16.146	6.215	-61,50	2,78
BELÇİKA	3.880	5.930	52,83	2,66
İSVİÇRE	5.685	5.825	2,47	2,61
KANADA	3.787	5.795	53,03	2,60
İSPANYA	6.370	5.067	-20,45	2,27
DİĞER ÜLKELER	60.953	49.012	-19,59	21,96
GENEL TOPLAM	274.784	223.173	-18,78	100,00
GENEL TOPLAM	159.069	165.321	3,93	100,00

GENEL SEKRETERLİKLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

GEN. SEKRETERLİK	2019	2020	DEĞ. (%)	PAY (%)
KİB	129.772	145.540	12,15	65,21
İİB	125.634	57.287	-54,40	25,67
DKİB	6.344	10.336	62,92	4,63
DİĞER	13.034	10.010	-23,20	4,49
GENEL TOPLAM	274.784	223.173	-18,78	100,00

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

MAL GRUPLARI	2019	2020	DEĞ. (%)	PAY (%)
İÇ FINDIK	175.428	135.663	-22,67	60,79
İŞLENMİŞ FINDIK	98.941	87.353	-11,71	39,14
KABUKLU FINDIK	285	157	-44,91	0,07
BİTKİSEL YAĞLAR	131	1	-99,21	0,00
GENEL TOPLAM	274.784	223.173	-18,78	100,00

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (TON)

MAL GRUPLARI	2019	2020	DEĞ. (%)	PAY (%)
İÇ FINDIK	27.000	19.533	-27,65	60,01
İŞLENMİŞ FINDIK	15.642	12.972	-17,07	39,85
KABUKLU FINDIK	95	45	-52,96	0,14
BİTKİSEL YAĞLAR	52	0,29	-99,44	0,00
GENEL TOPLAM	42.788	32.550	-23,93	100,00

nuniyet ile karşılanan fiyat ile ve ne de fiyatların bugün ulaştığı seviye ile hiçbir ilgisi yoktur. Asıl sorun; iç ve dış alıcıları harekete geçirecek ve tekrar Türkiye'ye yönlendirecek bir arz istikrarının piyasada oluşmamasından kaynaklanmaktadır.” diye konuştu.

Yapılan yönlendirmeler sonucunda yaşanan mevcut durumun öncelikle üreticilerin değil, spekülörlerin ve rakip ülkelerin amaçlarına hizmet ettiğini dile getiren Sevinç, “Maalesef akıp geçmekte olan zaman, yıllardır ihtiyaçları olan fındığı Türkiye dışından sağlayabilme hayali kuranların lehine işlemektedir. Salgın şartları ile çikolata, şekerleme ilgili sektörlerde yaşanmakta olan kriz ve talep düşüşlerinin buna imkan tanıyacağını unutmamalıyız. Ancak tüm olumsuz şartlara rağmen önümüzdeki aylarda bu mevcut tablonun ülkemiz lehine değişeceği, Türk fındık sektörünün bilinen gücü ve ihracatçılarımızın dünya çapındaki prestijlerinin bu sorunlarında üstesinden geleceğine dair umudumuzu ve çalışma azmimizi korumaya devam ediyoruz” değerlendirmesini yaptı.

12 AYLIK İHRACAT VERİLERİ (1 EKİM 2019-30 EYLÜL 2020)

ÜLKELERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

ÜLKELER	2018-2019	2019-2020	DEĞ. (%)	PAY (%)
İTALYA	408.803	586.337	43,43	26,08
ALMANYA	391.182	498.147	27,34	22,16
FRANSA	134.116	161.882	20,70	7,20
POLONYA	68.232	101.670	49,01	4,52
HOLLANDA	63.884	79.172	23,93	3,52
KANADA	48.294	74.867	55,02	3,33
İSVİÇRE	50.508	67.021	32,69	2,98
AVUSTURYA	48.323	64.100	32,65	2,85
ÇİN HALK CUM.	72.402	59.998	-17,13	2,67
İSPANYA	48.540	51.137	5,35	2,27
DİĞER ÜLKELER	418.721	503.596	20,27	22,40
GENEL TOPLAM	1.753.006	2.247.927	28,23	100,00
GENEL TOPLAM	159.069	165.321	3,93	100,00

GENEL SEKRETERLİKLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

GEN. SEKRETERLİK	2018-2019	2019-2020	DEĞ. (%)	PAY (%)
KİB	888.893	1.259.211	41,66	56,02
İİB	731.329	814.203	11,33	36,22
DKİB	51.326	71.349	39,01	3,17
DİĞER	81.458	103.164	26,65	4,59
GENEL TOPLAM	1.753.006	2.247.927	28,23	100,00

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

MAL GRUPLARI	2018-2019	2019-2020	DEĞ. (%)	PAY (%)
İÇ FINDIK	1.027.422	1.380.300	34,35	61,40
İŞLENMİŞ FINDIK	720.864	863.255	19,75	38,40
KABUKLU FINDIK	2.174	1.860	-14,45	0,08
BİTKİSEL YAĞLAR	2.547	2.512	-1,34	0,11
GENEL TOPLAM	1.753.006	2.247.927	28,23	100,00

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (TON)

MAL GRUPLARI	2018-2019	2019-2020	DEĞ. (%)	PAY (%)
İÇ FINDIK	167.858	198.617	18,32	59,87
İŞLENMİŞ FINDIK	121.658	132.074	8,56	39,81
KABUKLU FINDIK	771	563	-27,01	0,17
BİTKİSEL YAĞLAR	532	503	-5,45	0,15
GENEL TOPLAM	290.819	331.757	14,08	100,00

ÜRÜNLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

ÜRÜNLER	2018-2019	2019-2020	DEĞ. (%)	PAY (%)
KABUKSUZ FINDIK (STANDART I)*	514.971	627.088	21,77	27,90
KABUKSUZ FINDIK (DİĞER STANDART)*	171.818	276.112	60,70	12,28
KAVRULMUŞ BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK - AMBALAJ> 1 KG	200.306	253.988	26,80	11,30
KABUKSUZ FINDIK (STANDART II)*	177.512	229.516	29,30	10,21
FINDIK PÜRESİ (FÜRE)	173.621	212.915	22,63	9,47
KIYILMIŞ FINDIK** - AMBALAJ>1 KG	163.649	197.703	20,81	8,79
KABUKSUZ FINDIK (STANDART EKSTRA)*	133.053	188.743	41,85	8,40
KAVRULMUŞ BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK	121.368	111.813	-7,87	6,83
(ÇIKINTISI AYRILMAMIŞ) - AMBALAJ> 1 KG	107.638	110.487	2,65	4,92
BEYAZLATILMIŞ KABUKSUZ FINDIK - AMBALAJ> 1 KG	46.240	53.738	16,21	2,39
FINDIKTAN OLANLAR (FINDIK UNU, ÖĞÜTÜLMÜŞ FINDIK)**	12.852	17.741	38,04	0,79
DİĞER ÜRÜNLER	51.345	79.896	55,61	3,55
GENEL TOPLAM	1.753.006	2.247.927	28,23	100,00

* Taze Kurutulmuş

** Beyazlatılmış Kavrulmuş Kabuksuz Fındıktan Mamul

ÜRÜNLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (TON)

ÜRÜNLER	2018-2019	2019-2020	DEĞ. (%)	PAY (%)
KABUKSUZ FINDIK (STANDART I)*	80.542	85.797	6,52	25,86
FINDIK PÜRESİ (FÜRE)	37.005	41.541	12,26	12,52
KABUKSUZ FINDIK (DİĞER STANDART)*	27.274	38.473	41,06	11,60
KABUKSUZ FINDIK (STANDART II)*	31.512	35.858	13,79	10,81
KAVRULMUŞ BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK - AMBALAJ> 1 KG	29.155	33.618	15,31	10,13
KIYILMIŞ FINDIK** - AMBALAJ>1 KG	27.065	29.049	7,33	8,76
KABUKSUZ FINDIK (STANDART EKSTRA)*	22.734	28.885	27,05	8,71
KAVRULMUŞ BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK	14.984	17.428	16,31	6,22
(ÇIKINTISI AYRILMAMIŞ) - AMBALAJ> 1 KG	16.674	15.656	-6,11	4,72
BEYAZLATILMIŞ KABUKSUZ FINDIK - AMBALAJ> 1 KG	6.464	6.860	6,14	2,07
KABUKSUZ FINDIK (STANDART III)*	2.754	5.798	110,49	1,75
DİĞER ÜRÜNLER	9.640	10.222	6,03	3,08
GENEL TOPLAM	290.819	331.757	14,08	100,00

* Taze Kurutulmuş

** Beyazlatılmış Kavrulmuş Kabuksuz Fındıktan Mamul

YILLAR İTİBARIYLA TÜRKİYE FINDIK ÜRETİM ALANLARI (HEKTAR)

İLLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
GİRESUN	117.800	117.800	117.800	117.800	117.111	117.087	117.102	117.190	117.778	117.729
ORDU	226.903	226.903	226.903	227.121	227.183	227.092	227.092	227.107	227.311	227.121
SAMSUN	97.347	97.347	97.347	97.347	90.623	93.609	93.618	114.524	116.438	116.518
SİNOP	1.730	1.665	1.676	1.686	1.701	1.701	1.721	1.721	1.721	1.722
TRABZON	62.808	64.283	64.544	65.485	65.350	65.552	65.552	65.507	65.535	65.535
RİZE	3.558	3.558	3.558	3.606	3.606	2.539	2.439	2.339	2.369	1.837
GÜMÜŞHANE	816	823	761	761	802	800	810	810	810	810
TOKAT	0	0	0	0	2.802	2.812	2.822	2.822	2.822	2.820
ARTVİN	10.583	10.751	8.065	8.065	8.665	8.694	8.805	8.807	8.979	8.234
DÜZCE	62.696	62.675	62.675	62.706	62.685	62.685	63.144	63.164	63.165	63.220
BOLU	102	108	108	108	1.089	1.202	1.233	1.284	1.358	1.412
SAKARYA	77.626	77.626	77.626	79.760	90.623	72.798	73.084	73.442	74.348	72.350
KOCAELİ	8.433	8.433	8.433	8.433	8.062	7.981	7.981	7.980	8.180	8.434
ZONGULDAK	23.417	23.417	23.407	23.407	23.593	23.618	23.834	23.995	25.769	25.986
BARTIN	3.907	6.000	6.000	6.000	6.000	5.937	5.937	6.181	6.200	6.243
KASTAMONU	7.481	7.168	7.177	7.161	7.471	8.227	8.382	8.388	8.244	7.980
DOĞU KARADENİZ	195.565	197.215	194.728	195.717	195.534	194.672	194.708	194.653	195.471	194.145
BATİ KARADENİZ	185.392	187.092	187.102	189.261	201.224	184.149	185.316	186.155	188.985	187.347
ORTA KARADENİZ	324.250	324.250	324.250	324.468	320.608	323.513	323.532	344.453	346.571	346.459
GENEL TOPLAM	705.207	708.557	706.080	709.446	717.366	702.334	703.556	725.261	731.027	727.951

YILLAR İTİBARIYLA TÜRKİYE FINDIK REKOLTE TAHMİNLERİ (TON, KABUKLU)

İLLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
GİRESUN	53.108	110.168	89.637	24.456	107.234	37.591	102.576	61.915	84.766	84.167
ORDU	128.190	161.734	193.662	66.762	209.134	93.030	216.823	198.045	217.226	197.230
SAMSUN	78.926	100.539	73.765	57.021	100.833	67.855	97.594	73.700	137.777	123.555
SİNOP	605	1.125	1.148	1.039	1.512	1.080	1.862	808	2.125	1.806
TRABZON	33.768	63.489	49.651	30.299	50.194	28.978	47.067	34.271	53.942	40.315
RİZE	2.121	3.610	2.416	3.830	3.988	881	1.840	1.760	2.909	1.403
GÜMÜŞHANE	625	603	571	125	720	483	720	408	860	1.231
TOKAT	0	0	0	0	3.644	1.921	1.917	2.327	2.607	3.925
ARTVİN	8.765	8.722	5.178	4.612	7.318	5.022	7.424	5.770	5.272	3.744
DÜZCE	52.023	80.339	52.679	53.083	72.460	54.493	75.532	56.012	85.687	57.330
BATİ KARADENİZ	146.758	257.401	156.357	199.829	198.793	180.383	224.552	181.668	264.747	204.092
SAKARYA	55.789	122.766	60.860	96.169	79.887	77.279	94.776	77.884	102.123	91.397
KOCAELİ	8.649	14.730	9.075	14.266	9.651	7.033	12.364	13.847	14.361	14.112
BARTIN	3.621	7.269	5.931	5.850	6.585	7.153	5.997	5.851	6.046	5.868
ZONGULDAK	22.376	25.961	20.826	27.036	20.417	28.428	26.424	20.000	45.027	22.566
KASTAMONU	4.300	6.336	6.986	3.425	8.262	5.769	5.954	6.166	8.057	9.768
BOLU	0	0	0	0	1.531	228	1.643	1.100	1.321	1.245
DOĞU KARADENİZ	98.387	186.592	147.453	63.322	169.454	72.955	159.627	104.124	147.749	130.860
ORTA KARADENİZ	207.116	262.273	267.427	123.783	313.611	162.806	316.334	274.072	357.610	324.710
DİĞERLERİ	0	0	0	0	0	2.776	0	0	5.940	5.346
GENEL TOPLAM	452.866	707.391	572.385	387.973	683.370	420.000	700.513	559.864	776.046	665.008

**Tarım Ürünleri
Yatırım Aracına Dönüşüyor**

BorsaGiresun

Elektronik Ticaret Platformu'nda alım
satım gerçekleşen ELÜS'ler için

Çiftçilerimize;

STOPAJ MUAFİYETİ,

Tüccar / Sanayicimize;

GELİR / KURUMLAR

VERGİSİ ile KDV MUAFİYETİ

GİFLİDAŞ

17.000 Ton Kapasiteli

GİRESUN TOMBUL FINDIK

Depolama Tesisini ile

DÜNYA'nın İlk Lisanslı

Fındık Deposu

✓ Yatırım Hesabı Açtırmak İçin;
Giresun'daki tüm banka Şubelerine
ve Giresun Ticaret Borsası'nda
Bulunan Banka Mobil Şubelerine
Gidebilirsiniz.

GİRESUN FINDIK TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK A.Ş.

Güre Mahallesi Şht.P.Astsb.Kd.Bçvş. Ömer HALİDEMİR Cad. No:24 Merkez/GİRESUN

Tel: 0 (454) 216 10 23 www.giflidas.com.tr - E - mail: info@giflidas.com.tr

fındık arşısı

Dünyanın en kaliteli Giresun Tombul Fındık ürünleri
Giresun Ticaret Borsası garantisi altında bu adreste...

www.findikcarsisi.com